Ministerie van Veiligheid en Justitie

Rapportage Vreemdelingenketen

Periode januari – december 2013

Rapportage Vreemdelingenketen

Periode januari-december 2013

April 2014

Inhoudsopgave

1 **Inleiding** 4
- 1.1 Methodologie 5
- 1.2 De organisaties die bijdragen aan de Vreemdelingenketen 6
- 1.3 Ontwikkelingen in de ketensamenwerking 8
- 1.4 Managementinformatie IND 9

2 **Werk, studie en gezin** 10
- 2.1 Hoe verloopt een reguliere aanvraag? 11
- 2.2 Kerncijfers 12
- 2.2.1 Instroom en afhandeling 12
- 2.2.2 Definitieve regeling langdurig verblijvende kinderen 15
- 2.2.3 (Hoger) beroepen 16
- 2.3 Uitgelicht: Handhaving onder MoMi 17

3 **Asiel** 18
- 3.1 Hoe verloopt een asielaanvraag? 19
- 3.2 Kerncijfers 20
- 3.2.1 Instroom en afhandeling 20
- 3.2.2 (Hoger) beroepen 22
- 3.2.3 Opvang 23
- 3.2.4 Asielinstroom in de Europese Unie (EU), januari tot en met september 2013 24
- 3.3 Uitgelicht: Keteneffecten van stijgende asielinstroom 27

4 **Geweigerd aan de grens** 28
- 4.1 Wat gebeurt er met toegangsgeweigerden? 29
- 4.2 Kerncijfers 30
- 4.3 Uitgelicht: Fluctuaties in aantal grensgeweigerden 31

5 Toezicht op legaal verblijf 32
5.1 Hoe verloopt het proces van toezicht tot vertrek? 33
5.2 Kerncijfers 34
5.2.1 Persoonscontroles en identiteitsonderzoeken 34
5.2.2 Toezichtsmaatregelen 36
5.3 Uitgelicht: Biometrie in de Vreemdelingenketen 38

6 Vertrek 40
6.1 Vertrek in beeld 41
6.2 Kerncijfers 42
6.2.1 Ketenbreed vertrek 42
6.2.2 Vertrekcijfers DT&V 42
6.2.3 Zelfstandig aantoonbaar vertrek met behulp van IOM 43
6.2.4 Onderdak 44
6.3 Uitgelicht: Keteneffecten op vertrek 45

Bijlage Lijst met afkortingen 46

1

Inleiding

Voor u ligt de Rapportage Vreemdelingenketen (RVK) over de periode januari-december 2013. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen de resultaten van de vreemdelingenketen in 2013 in vergelijking met het voorafgaande jaar, aan de hand van de volgende vijf doelen van de vreemdelingenketen:

Regulier
Vreemdelingen die kort of lang naar Nederland willen komen of in Nederland willen blijven voor onder andere werk, studie of gezin zo snel mogelijk, goed geïnformeerd en zorgvuldig getoetst, laten weten of ze mogen komen, mogen blijven of Nederland moeten verlaten, waarbij fraude en misbruik wordt bestreden.

Asiel
Asielzoekers snel en zorgvuldig identificeren, opvangen en begeleiden, duidelijkheid geven over hun verblijf of laten terugkeren.

Toegang/grensbewaking
Personen Schengen-conform en gericht gecontroleerd de grens laten passeren of weigeren, en personen die geen toegang krijgen tot Nederland zorgvuldig en zo snel mogelijk gecontroleerd terug laten keren.

Toezicht
Gericht en zorgvuldig toezicht op legaal en illegaal verblijf om de niet-naleving van voorwaarden omtrent verblijf tegen te gaan en vreemdelingen die zonder rechtmatig verblijf worden aangetroffen zorgvuldig en zo snel mogelijk gecontroleerd terug te laten keren.

Terugkeer
Vreemdelingen die niet in Nederland mogen verblijven, laten we zo snel mogelijk en zo veel mogelijk zelfstandig op zorgvuldige wijze gecontroleerd vertrekken.

1.1 Methodologie

Net als in de vorige edities van de RVK, is in deze editie op tientallen afgerond. Omdat deze afronding standaard is, zijn ten behoeve van de leesbaarheid de termen ‘circa’ en ‘ongeveer’ bij de cijfers weggelaten. De aantallen tussen nul en vijf worden wegens eventuele herleidbaarheid tot een persoon weergegeven als ‘<10’ en aantallen tussen vijf en tien worden naar boven afgerond tot tien. De afronding op tientallen geldt overigens niet voor de Europese cijfers, omdat de leverancier van deze cijfers, Eurostat, afrondt op vijftallen.
Bij een afgeronde opsomming, bijvoorbeeld in een tabel, kan het voorkomen dat de (afgeronde) delen niet optellen tot de (afgeronde) som. De opsomming is in dat geval niet kloppend gemaakt om zo dicht mogelijk bij de niet-afgeronde aantallen te blijven. Om dezelfde reden zijn percentages berekend op basis van de desbetreffende niet-afgeronde aantallen.

Bij het opstellen van de RVK wordt gestreefd naar maximale vergelijkbaarheid, zowel tussen de RVK en andere rapportages als tussen de onderlinge edities van de RVK. Het komt echter voor dat een klein deel van de registraties van een bepaalde rapportageperiode pas na het verstrijken van die periode plaatsvindt. Hierdoor kunnen verschillen ontstaan tussen rapportages en/of edities. Waar relevant wordt de peildatum genoemd; voor de lezer is dan duidelijk dat het cijfer in kwestie de stand van zaken op een specifieke datum weergeeft. In deze editie komt het ook enkele keren voor dat een ketenpartner registraties over een van de voorgaande rapportageperiodes heeft bijgesteld. Als dit leidt tot opvallende veranderingen is dat opgemerkt in een voetnoot.

Tot slot moet de kanttekening worden geplaatst dat de aantallen en eventuele verbanden tussen de aantallen binnen een proces en tussen de processen niet als cohort kunnen worden benaderd. Waar bijvoorbeeld wordt gerapporteerd over aantallen ingediende toelatingsaanvragen en aantallen afgehandelde toelatingsaanvragen, zal het niet altijd om dezelfde procedures gaan. Een aanvraag kan net voor het verstrijken van de rapportageperiode worden ingediend of de behandeling van een aanvraag kan langer duren dan de tijdspanne van de rapportageperiode. Om die reden worden de aantallen aanvragen en de aantallen afgehandelde aanvragen binnen dezelfde periode niet rechtstreeks met elkaar in verband gebracht.

1.2 De organisaties die bijdragen aan de Vreemdelingenketen

De Rapportage Vreemdelingenketen beschrijft de resultaten behaald binnen de Vreemdelingenketen. Onderstaande organisaties dragen bij aan het behalen van de doelstellingen in de keten.

Organisaties vallende onder het Ministerie van Veiligheid en Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst
De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het toelatingsbeleid in Nederland. Dat houdt in dat de IND alle aanvragen beoordeelt van vreemdelingen die in Nederland willen verblijven of Nederlander willen worden.

Centraal Orgaan opvang asielzoekers
Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is de organisatie die zorgt voor opvang en begeleiding van vreemdelingen. In opdracht van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie biedt het COA mensen in een kwetsbare positie (tijdelijke) huisvesting en ondersteunt hen in de voorbereiding op hun toekomst, in Nederland of elders.

Dienst Terugkeer en Vertrek
De Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) houdt zich bezig met de uitvoering van het terugkeerbeleid en de aanpak van illegaal verblijf in Nederland. Dit houdt in dat de DT&V verantwoordelijk is voor zelfstandig en/of gedwongen vertrek van vreemdelingen die niet in Nederland mogen blijven of geen toegang tot Nederland hebben gekregen. De DT&V richt zich op de volgende vreemdelingen:
- vreemdelingen van wie de asielaanvraag is afgewezen door de IND;
- illegaal verblijvende vreemdelingen aan wie (vanuit het proces Toezicht) een toezichtsmaatregel is opgelegd;
- niet rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen in straf-detentie (VRIS);
- vreemdelingen die aan de DT&V het verzoek doen om namens hen bij hun autoriteiten te bemiddelen bij afgifte van een vervangend reisdocument.

Korps Nationale Politie
Sinds 1 januari 2013 is er één Korps Nationale Politie met tien regionale eenheden. De politie heeft op grond van de Vreemdelingenwet 2000 taken ten behoeve van de uitvoering van de vreemdelingenwet en van de Schengen-Grenscode. De politiële vreemdelingentaak betreft handhaving en toezicht, identificatie en opsporing migratiecriminaliteit/mensenhandel. De uitvoering van de vreemdelingentaak is binnen de regionale eenheden belegd bij de Vreemdelingenpolitie (VP), ondergebracht bij de Regionale Recherche. Vanuit de basisteams wordt bijgedragen aan de uitvoering van deze taak. De Zeehavenpolitie (ZHP) is een onderdeel van de eenheid Rotterdam. De taken van de ZHP zijn het uitvoeren van grenscontroles (inclusief het beoordelen van visumaanvragen) en het uitvoeren van grensbewaking.

De Rotterdamse haven is een maritieme buitengrens van het Schengengebied. De ZHP is verantwoordelijk voor het controleren van mensen die deze grens overschrijden.

Dienst Justitiële Inrichtingen
De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zorgt namens de minister van Veiligheid en Justitie voor de tenuitvoerlegging van straffen en vrijheidsbenemende maatregelen, zoals de bewaring van vreemdelingen die Nederland moeten verlaten.

Raad voor de rechtspraak
De Raad voor de rechtspraak (Rvdr) is het overkoepelende bestuur van de Rechtspraak, die verder bestaat uit de elf rechtbanken, de vier gerechtshoven, de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven. Ondersteuning bij de bedrijfsvoering van de gerechten is één van de taken van de Rvdr. In dat kader levert de Rvdr gegevens over de beroepszaken van vreemdelingen.

Organisaties vallende onder andere ministeries

Koninklijke Marechaussee
De Koninklijke Marechaussee (KMar) is een politieorganisatie met een militaire status die waakt over de veiligheid van de staat, in Nederland en ver daarbuiten. De KMar is als grensautoriteit verantwoordelijk voor de bewaking van de Nederlandse grenzen en fungeert als grenspolitie. Hiervoor is de KMar in Nederland (aan de binnen- en buitengrenzen) en aan de buitengrenzen van Europa actief. Relevante thema's zijn: grenstoezicht, terugkeer en verwijderingen, mobiel toezicht veiligheid en de aanpak van identiteitsfraude.

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor het visumbeleid. De Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland toetsen visumaanvragen ('kort verblijf', minder dan 90 dagen, zogenoemde Schengen-visa) en bepalen of de vreemdeling in aanmerking komt voor een visum. Verder is het Ministerie van Buitenlandse Zaken betrokken bij het MVV-proces (machtiging tot voorlopig verblijf), de inburgeringstaak en de terugkeer-problematiek. Tot slot stelt het ministerie op verzoek van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (algemene, thematische en individuele) ambtsberichten op.

Onafhankelijke organisaties

Raad van State
De Raad van State (RvS) is onder meer de hoogste nationale rechter in het vreemdelingen-recht (Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State) en vervult tevens een belangrijke adviserende functie in de vreemdelingenketen. Voor de rapportage levert de RvS gegevens over de zaken in hoger beroep van vreemdelingen.

Non-gouvernementele organisaties

Internationale Organisatie voor Migratie
De Nederlandse overheid heeft een overeenkomst met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) ter ondersteuning bij het zelfstandig vertrek van vreemdelingen uit Nederland. IOM heeft als intergouvernementele organisatie een onafhankelijke positie en is geen ketenpartner maar een partner die met de vreemdelingenketen samenwerkt. IOM richt zich op vreemdelingen die vrijwillig willen terugkeren naar het land van herkomst of die zich kunnen hervestigen in een derde land. IOM is voor de Nederlandse overheid de uitvoerder van het Programma Return and Emigration of Aliens from the Netherlands (REAN), waarmee

vreemdelingen in staat worden gesteld vrijwillig terug te keren naar het land van herkomst of zich te hervestigen in een derde land waar permanent verblijf is gewaarborgd. Om speciale doelgroepen te bereiken en een beter resultaat inzake vrijwillige terugkeer te realiseren, voert IOM een aantal speciale projecten uit die aanvullend zijn op het REAN-Programma. Onder deze projecten biedt IOM extra assistentie aan (ex-)asielzoekers, gezinnen met minderjarige kinderen, vreemdelingen met medische complicaties, vreemdelingen in bewaring, (ex-)alleenstaande minderjarige vreemdelingen, kwetsbare vreemdelingen die illegaal in Nederland verblijven en slachtoffers van mensenhandel. De extra assistentie ziet vooral toe op het bieden van herintegratieondersteuning na terugkeer door middel van een financiële bijdrage en/of in natura-assistentie door IOM-missies in landen van herkomst.

1.3 Ontwikkelingen in de ketensamenwerking

In de ontwikkeling naar een intensievere samenwerking en verbeterde sturing op de vreemdelingenketen zijn stappen gezet in de strategische sturing op de vreemdelingenketen.

In het afgelopen jaar is de samenwerking tussen de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND), de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) verder geïntensiveerd. Deze drie uitvoeringsorganisaties hebben een gezamenlijk jaarplan ingediend, en werken daar waar mogelijk op het gebied van de bedrijfsvoering samen, om op die manier invulling te geven aan de noodzaak om te bezuinigen. Daarnaast is in de tweede helft van 2013 een gezamenlijk project gestart ter uitwerking van plannen om het asielproces verder te stroomlijnen, met het oog op verdere verkorting van de doorlooptijden. Ook andere ketenpartners worden waar nodig betrokken.

Mede naar aanleiding van het rapport van de Inspectie Veiligheid en Justitie «Het overlijden van Alexander Dolmatov» is het Verbeterprogramma Vreemdelingenketen ingesteld.[1] Dit programma bevat de voortgangsbewaking van alle maatregelen die worden getroffen ter verbetering van de ketensamenwerking qua (medische) informatie-uitwisseling en keten gericht samenwerken.

Er is de afgelopen periode aan de hand van het inspectierapport en eigen analyses door alle betrokken partners in de vreemdelingenketen geïnvesteerd in het doorvoeren van deze verbeteringen. Daarnaast is de Onderzoeksraad voor Veiligheid gevraagd een onderzoek te starten naar hoe de veiligheid van vreemdelingen die onder de verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid verblijven in opvang- en onderdaklocaties, toezichtarrangementen of detentielocaties is gewaarborgd en hoe de informatieoverdracht binnen en tussen ketenpartners is gewaarborgd.

Verbeteringen zijn aangebracht op het gebied van informatie-uitwisseling over medische aangelegenheden. Er is bijvoorbeeld een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA) ten behoeve van de overdracht van medische gegevens tussen de artsen van DJI en GCA.

Er is een training ontwikkeld waarin aandacht wordt besteed aan het correcte gebruik van het M118-formulier[2] en het belang van goede informatie-uitwisseling tussen ketenpartners. Hieraan nemen medewerkers deel vanuit de hele vreemdelingenketen.

[1] Rapport van 28 maart 2013, Tweede Kamer Vergaderjaar 2012-2013. Bijlage bij Kamerstuk 19637 nr. 1648

[2] Dit formulier heeft tot doel informatie uit te wisselen tussen betrokken ketenpartners vanaf het moment van inbewaringstelling van een vreemdeling tot en met de uitzetting.

Daarnaast is door de politie een aanvullende opleiding ontwikkeld en gestart voor Hulpofficieren van Justitie (HOvJ's), die werkzaam zijn bij de politie en de specialisatie vreemdelingenbewaring hebben. Hiermee wordt geborgd dat de HOvJ over de benodigde expertise op het gebied van het vreemdelingenbeleid en de rechten van vreemdelingen beschikt om te kunnen besluiten tot het al dan niet in vreemdelingenbewaring stellen van een vreemdeling. Ook de Koninklijke Marechaussee (KMar) heeft een eigen maatwerkopleiding voor Koninklijke Marechaussee HOvJ's werkzaam binnen het taakveld vreemdelingenwetgeving.

De vreemdelingenketen wil de onderlinge informatieuitwisseling digitaliseren en wil sneller betrouwbare informatie over de gezamenlijke beleidsuitvoering. Hierdoor wordt de gezamenlijke uitvoering van het vreemdelingenbeleid efficiënter, effectiever en flexibeler. Het programma Keteninformatisering helpt de vreemdelingenketen dit te realiseren.
De afgelopen periode is een aantal concrete resultaten bereikt. Op 19 december is de Wet Biometrie in de vreemdelingenketen aangenomen door de Eerste Kamer. Hiermee is bereikt dat biometrie de primaire vorm van identificatie wordt binnen de vreemdelingenketen. Dit leidt tot een verbeterde identificatie van de vreemdeling tussen de diverse ketenpartners. In paragraaf 5.3 wordt nader ingegaan op het gebruik van biometrie in de vreemdelingenketen.
Om ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen de wetgeving goed uitvoeren is een E-learning module ontwikkeld en geïmplementeerd. Concrete gevallen waarbij identificatie door middel van biometrie tot vragen leidt, worden besproken in het Ketenplatform.

1.4 Managementinformatie IND

Sinds januari 2013 is INDiGO het primaire systeem van de IND voor de registratie en het behandelen van vreemdelingendossiers. Gedurende de overgang naar dit nieuwe systeem was de gegevenslevering alleen op hoofdlijnen mogelijk. Inmiddels is de standaard gegevenslevering weer hervat en kan in deze RVK de informatie worden verstrekt zoals dit voorafgaand aan de conversie het geval was. Omdat INDiGO een andere opbouw kent en er tijdens de conversie ook een schoning van de gegevens heeft plaatsgevonden, zijn er kleine verschillen ontstaan met de gegevens die in de voorgaande edities van de RVK zijn opgeleverd en die in de tussentijd anderszins openbaar zijn geworden. Op dit moment wordt gewerkt aan de implementatie van een vernieuwd datawarehouse, dat optimaal aansluit op INDiGO en waarmee ook in de toekomst aan de informatievoorziening kan worden voldaan.
De gegevens voor het nieuwe datawarehouse worden sinds 1 januari van dit jaar geladen en de beschikbaarheid van standaardinformatie daaruit wordt voorzien vanaf voorjaar 2014. De verwachting is dat daarmee de gegevens die nu aan de Tweede Kamer worden geleverd, in de loop van de tijd steeds verder kunnen worden uitgebreid. In de volgende RVK zal de gegevenslevering vanuit het nieuwe datawarehouse plaatsvinden. Omdat definities en begrippenkader worden aangepast zullen de geleverde cijfers met terugwerkende kracht worden aangepast. De wijzigingen zullen in de volgende RVK uitgebreid worden toegelicht.

2

Werk, studie en gezin

Doel:

Vreemdelingen die kort of lang naar Nederland willen komen of in Nederland willen blijven voor onder andere werk, studie of gezin zo snel mogelijk, goed geïnformeerd en zorgvuldig getoetst, laten weten of ze mogen komen, mogen blijven of Nederland moeten verlaten, waarbij fraude en misbruik wordt bestreden.

2.1 Hoe verloopt een reguliere aanvraag?

In het reguliere toelatingsbeleid zijn de verblijfsdoelen en toelatingsvoorwaarden vastgelegd. Zo is het voor vreemdelingen die voor werk, studie of gezin naar Nederland willen komen duidelijk aan welke voorwaarden moet worden voldaan. Het reguliere toelatingsbeleid regelt ook het verblijf voor vreemdelingen die arbeid als zelfstandige willen verrichten, slachtoffer zijn van mensenhandel of een medische behandeling moeten ondergaan. De ambitie is om evenwicht te houden tussen enerzijds de draagkracht van de samenleving en anderzijds de snelle en eenvoudige toegang voor wie een bijdrage levert aan de (kennis-) economie, wetenschap en cultuur.
Voor reguliere toelating in Nederland moet een verblijfsvergunning regulier (VVR) worden verkregen. Op 1 juni 2013 is de Wet Modern Migratiebeleid (MoMi) in werking getreden. Hiermee is het reguliere toelatingsproces efficiënter ingericht en wordt meer verantwoordelijkheid gelegd bij de referent (de persoon of instantie waarvoor de vreemdeling naar Nederland wil komen). Ook is de aanvraag voor een verblijfsvergunning (VVR) waaraan voorafgaand een machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) benodigd is, samengevoegd met die MVV in de procedure voor Toegang en Verblijf (TEV). Een MVV-plichtige vreemdeling[3] of de referent start de TEV-procedure door het indienen van een MVV-aanvraag bij de diplomatieke post in het land van herkomst (de vreemdeling) of bij de IND (de referent). Als de MVV kan worden afgegeven, kan de vreemdeling na inreis ambtshalve (zonder aanvraag) in het bezit worden gesteld van een VVR.

Bij afwijzing van een aanvraag kan bezwaar worden aangetekend bij de IND, en eventueel (hoger) beroep bij de rechtbank of de RvS.

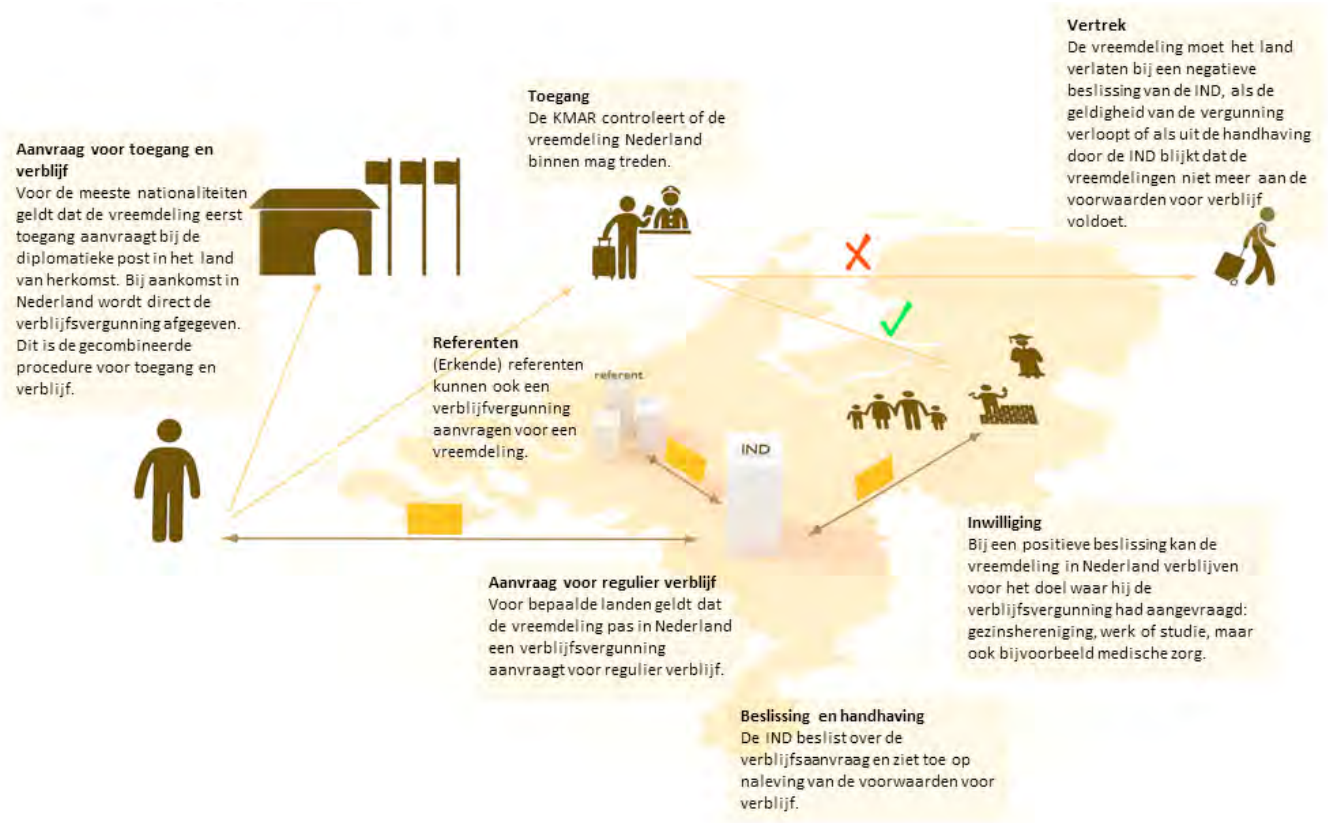

[3] De landen die zijn uitgezonderd van de MVV-plicht zijn de landen van de Europese Economische Ruimte, Australië, Canada, Japan, Monaco, Nieuw-Zeeland, de Verenigde Staten, Zuid-Korea en Zwitserland. Tevens bestaan er beleidsmatige uitzonderingen op de MVV-plicht.

2.2 Kerncijfers[4]

2.2.1 Instroom en afhandeling

Met ingang van deze editie van de Rapportage Vreemdelingenketen worden de aantallen in behandeling genomen TEV-procedures getoond. Zij worden ter vergelijking afgezet tegen de vroegere MVV-aanvragen exclusief de MVV-aanvragen voor gezinshereniging in het kader van asiel (MVV-nareis). De MVV-nareisprocedure wordt vanaf nu apart weergegeven.
De komst van de TEV-procedure heeft ook gevolgen voor de manier waarop de VVR-cijfers worden gepresenteerd. In voorgaande edities bestonden de VVR-aantallen uit de VVR-procedures waarbij voorafgaand een MVV benodigd was en uit de VRR-procedures waarvoor geen MVV vereist was. De TEV is de gecombineerde MVV-VVR-procedure en wordt nu apart weergegeven. Daarmee komt de VVR na MVV-procedure in de presentatie van de VVR-cijfers te vervallen. Omwille van de vergelijkbaarheid wordt met terugwerkende kracht vanaf deze editie van de rapportage de VVR-instroom en -afhandeling weergegeven exclusief VVR na MVV.

Reguliere toelatingsprocedures in Nederland worden aldus in drie categorieën getoond:
1. het aantal TEV-procedures;
2. het aantal VVR-procedures;
3. het aantal MVV-nareisprocedures.

	Instroom	Afgehandeld
2012	38.940	37.640
2013	39.820	40.080
% verschil	↑ 2%	↑ 6%

Tabel 2.1 *Instroom en afhandelingen TEV-procedures, waarvan vóór 1 juni 2013: MVV exclusief MVV-nareis (bron: IND)*

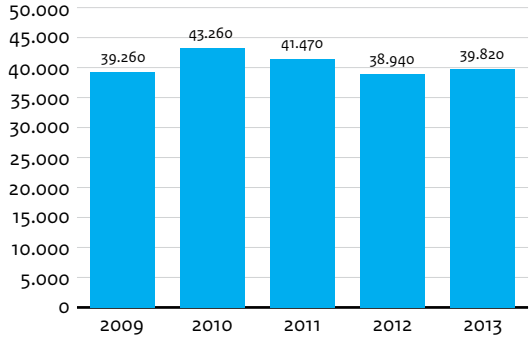

Figuur 2.1 *Aantal in behandeling genomen TEV-procedures 2009-2013, waarvan vóór 1 juni 2013: MVV exclusief MVV-nareis (bron: IND)*

	Instroom	Afgehandeld
2012	26.310	23.910
2013	25.530	25.650
% verschil	↓ 3%	↑ 7%

Tabel 2.2 *Instroom en afhandelingen VVR-procedures, waarvan vóór 1 juni 2013: VVR zonder MVV (bron: IND)*

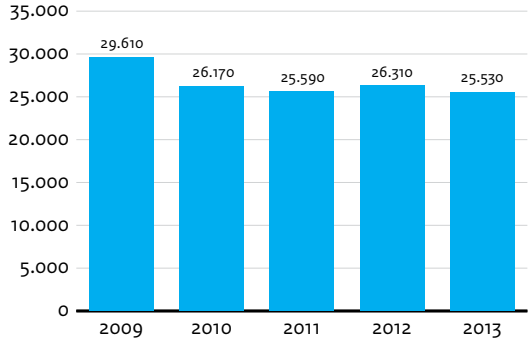

Figuur 2.2 *Aantal in behandeling genomen VVR-procedures 2009-2013, waarvan vóór 1 juni 2013: VVR zonder MVV (bron: IND)*

	Instroom	Afgehandeld
2012	7.800	8.170
2013	6.580	6.970
% verschil	↓ 16%	↓ 15%

Tabel 2.3 *Instroom en afhandelingen MVV-Nareisprocedures (bron: IND)*

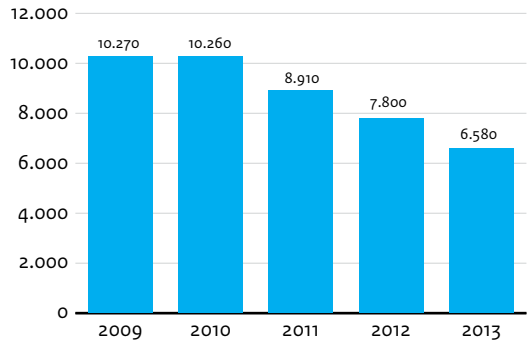

Figuur 2.3 *Aantal in behandeling genomen MVV-nareisprocedures 2009-2013 (bron: IND)*

[4] Ten behoeve van de leesbaarheid worden instroom- en uitstroomcijfers soms naast elkaar in een tabel getoond. De aantallen kunnen echter niet als cohort worden benaderd, omdat instroom en uitstroom niet per se in dezelfde rapportageperiode plaatsvinden. Zie ook paragraaf 1.1 van de inleiding.

Het aantal ingediende MVV-nareisaanvragen laat in 2013 een afname zien van 16 procent ten opzichte van het voorgaande jaar. De hoeveelheid ingediende MVV-nareis aanvragen is in belangrijke mate afhankelijk van de hoeveelheid ingewilligde asielaanvragen van de in Nederland verblijvende hoofdpersoon, die vervolgens de mogelijkheid heeft om zijn of haar gezinsleden te laten nareizen. Een groot gedeelte van de asielinstroom (aanvragen van hoofdpersonen maar ook aanvragen van nareizende gezinsleden) bestaat uit asielaanvragen van vreemdelingen met de Somalische of de Syrische nationaliteit.
Een mogelijke verklaring voor de daling van 16 procent van het aantal ingediende MVV-nareisaanvragen, is de daling van het aantal hoofdpersonen met de Somalische nationaliteit in de asielinstroom. Minder afgegeven asielvergunningen aan hoofdpersonen, heeft een afnemend aantal MVV-aanvragen van de nareizende gezinsleden tot gevolg.

TEV-procedures naar verblijfscluster[5]

De vreemdeling verzoekt om een TEV of VVR met een bepaald verblijfsdoel. De Wet Modern Migratiebeleid heeft de verblijfsdoelen geclusterd in de volgende categorieën: (1) uitwisseling, (2) studie, (3) arbeid tijdelijk, (4) arbeid regulier, (5) kennis en talent, (6) familie en gezin, (7) tijdelijk humanitair, (8) niet-tijdelijk humanitair en (9) bijzonder verblijf. De verwachting is dat met de clustering in de RVK over het eerste half jaar van 2014 meer aangesloten wordt bij deze nieuwe indeling. Omwille van de vergelijkbaarheid worden in deze editie nog de oude verblijfsclusteringen gehanteerd: gezinsmigratie (uitgesplitst in gezinsvorming, gezinshereniging en overige gezinsmigratie), arbeid, kennismigratie, studie en overige verblijfsdoelen.

	Totaal	Gezins-hereniging	Gezins-vorming	Overige gezinsmigratie
2012	18.850	8.530	9.930	400
2013	19.630	9.420	9.400	820
% verschil	↑ 4%	↑ 10%	↓ 5%	↑ 108%

Tabel 2.4 *Instroom TEV-procedures gezinsmigratie, waarvan vóór 1 juni 2013: MVV exclusief MVV-nareis (bron: IND)*

Het aantal TEV-procedures in het kader van gezinsmigratie is in 2013 licht gestegen ten opzichte van 2012. De stijging van het aantal aanvragen gezinshereniging doet zich met name voor bij het verblijfsdoel 'verblijf bij echtgenoot/geregistreerd partner' (32%).
Het aantal aanvragen gezinshereniging bij ongehuwde partner is daarentegen licht gedaald (10%) en het aantal aanvragen verruimde gezinshereniging en ouderenbeleid is drastisch gedaald. Dit valt te verklaren door de afschaffing van deze twee beleidskaders met ingang van 1 oktober 2012.[6] De daling van het aantal TEV-procedures in het kader van gezinsvorming zit voornamelijk in een daling van het aantal aanvragen voor verblijf bij partner (40%). Het aantal aanvragen met het verblijfsdoel 'verblijf bij echtgenoot/geregistreerd partner' is juist toegenomen (18%). De stijging van het aantal TEV-procedures overige gezinsmigratie wordt met name veroorzaakt door het aantal aanvragen op grond van artikel 8 EVRM. Mogelijk dat de afschaffing van het ouderenbeleid en beleid verruimde gezinshereniging hierin een rol spelen.

[5] Voor deze gehele paragraaf geldt: TEV per 1 juni 2013, daarvóór MVV
[6] Staatsblad 2012, nr. 148

	Arbeid	Studie	Kennismigratie	Overige verblijfs-doelen
2012	2.090	8.920	5.120	3.960
2013	1.730	9.330	5.540	3.580
% verschil	↓ 17%	↑ 5%	↑ 8%	↓ 10%

Tabel 2.5 *Instroom TEV-procedures arbeid, studie, kennismigratie en overige reguliere verblijfsdoelen, waarvan vóór 1 juni 2013: MVV exclusief MVV-nareis (bron: IND)*

Het aantal TEV-procedures in het kader van studie is ten opzichte van 2012 gestegen. Jaarlijks is een lichte stijging waar te nemen. Dit ondersteunt de ambitie van Nederland om aantrekkelijk te zijn voor buitenlandse studenten om in Nederland te verblijven en te studeren.
De daling van het aantal ingediende TEV-procedures voor het verblijfsdoel arbeid heeft zich ook deze periode voortgezet. Werkgevers vragen minder tewerkstellingsvergunningen aan, mogelijk door het huidige economische klimaat en door het restrictieve beleid dat wordt gevoerd ten aanzien van de afgifte van tewerkstellingsvergunningen.

VVR-aanvragen naar verblijfscluster[7]

	Totaal	Gezins-hereniging	Gezins-vorming	Overige gezinsmigratie
2012	9.280	7.650	1.060	570
2013	8.700	6.900	1.060	740
% verschil	↓ 6%	↓ 10%	↑ 1%	↑ 30%

Tabel 2.6 *Instroom VVR-procedures gezinsmigratie, waarvan vóór 1 juni 2013: VVR zonder MVV (bron: IND)*

De daling van het aantal VVR-aanvragen in het kader van gezinshereniging wordt met name veroorzaakt door een daling van het aantal aanvragen met als verblijfsdoel 'kind bij ouder(s)' (10%). De in Nederland geboren kinderen uit rechtmatig verblijvende ouders zijn hier inbegrepen. Er zijn geen recente beleidswijzigingen op dit verblijfsdoel die deze daling zouden kunnen verklaren. Het aantal aanvragen voor verblijf bij echtgenoot/geregistreerd partner' is ten opzichte van 2012 nagenoeg gelijk gebleven.

Het aantal aanvragen in het kader van gezinsvorming is ten opzichte van 2012 gelijk gebleven. Wel is er een kleine verschuiving zichtbaar: een lichte daling van het aantal aanvragen voor verblijf bij partner (12%) tegenover een lichte stijging van het aantal aanvragen voor verblijf bij echtgenoot/geregistreerd partner (17%).

[7] Voor deze gehele paragraaf geldt: VVR per 1 juni, daarvoor VVR zonder MVV.

	Arbeid	Studie	Kennismigratie	Overige verblijfs-doelen
2012	1.650	2.470	1.710	11.200
2013	1.560	2.450	1.860	10.960
% verschil	↓ 5%	↓ 1%	↑ 8%	↓ 2%

Tabel 2.7 *Instroom VVR-procedures arbeid, studie, kennismigratie en overige reguliere verblijfsdoelen, waarvan vóór 1 juni 2013: VVR zonder MVV (bron: IND)*

Inwilligingspercentages van reguliere procedures

In 2013 zijn de MVV- (tot 1 juni 2013) en TEV-procedures (vanaf 1 juni 2013), inclusief de MVV-nareisprocedures, voor 88 procent binnen de wettelijke termijn beslist. In de rapportageperiode voldeed 85 procent van de afgehandelde TEV-/MVV-aanvragen (exclusief MVV-nareisprocedure) aan de voorwaarden voor toelating. Deze aanvragen werden ingewilligd. Voor MVV-nareis lag het inwilligingspercentage op 52 procent.
De VVR-aanvragen zijn voor 90 procent binnen de wettelijke termijn beslist. Het inwilligingspercentage van VVR-aanvragen is in 2013 uitgekomen op 80 procent.[8]

In onderstaande tabel worden de inwilligingspercentages per verblijfscluster weergegeven, exclusief MVV-nareis).

	TEV (vóór 1 juni 2013: MVV) (exclusief MVV-nareis)	VVR
Gezinshereniging	82%	90%
Gezinsvorming	73%	66%
Overige Gezinsmigratie	36%	50%
Arbeid	59%	57%
Studie	100%	99%
Kennismigrant	97%	96%
Overig	88%	72%

Tabel 2.8 *inwilligingspercentages TEV en VVR per verblijfscluster, 2013 (bron: IND)*

2.2.2 Definitieve regeling langdurig verblijvende kinderen

Op 1 februari 2013 is de regeling langdurig verblijvende kinderen in werking getreden. De regeling bestaat uit een overgangsregeling ("het kinderpardon"), die tot 1 mei 2013 geldig was, en een definitieve regeling. Hier wordt gerapporteerd over de definitieve regeling.

In 2013 zijn er 400 aanvragen ingediend voor de definitieve regeling langdurig verblijvende kinderen. Er zijn 170 aanvragen afgedaan in eerste aanleg. Daarvan zijn 10 aanvragen ingewilligd en 160 aanvragen afgewezen. Aanvragen ingediend samen met een aanvraag op de overgangsregeling zijn hierbij niet meegeteld.

[8] Zie ook tabel 2.8.

	Instroom	Afgehandeld	Ingewilligd	Afgewezen
2013	400	170	10	160

Tabel 2.9 *Instroom en uitstroom aanvragen voor de regeling langdurig verblijvende kinderen (bron: IND)*

De belangrijkste afwijzingsgronden zijn[9]:
- de vreemdeling voldoet niet aan de minimale verblijfstermijn;
- de vreemdeling is langer dan de toegestane periode uit beeld van de Rijksoverheid geweest;
- de vreemdeling voldoet niet aan de gestelde leeftijdsvoorwaarde.

2.2.3 (Hoger) beroepen

Indien beroep wordt ingediend naar aanleiding van een beslissing in een reguliere procedure wordt dit afgedaan door de Vreemdelingenkamers, en in geval van hoger beroep door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.
In tabel 2.10 zijn de aantallen binnengekomen en afgehandelde (hoger) beroepszaken inclusief voorlopige voorzieningen weergegeven.

	Beroep		Hoger beroep	
	Instroom	**Afgehandeld**	**Instroom**	**Afgehandeld**
2012	14.750	13.610	1.700	1.480
2013	13.780	15.490	2.110	2.520
% verschil	↓ 7%	↑ 14%	↑ 24%	↑ 71%

Tabel 2.10 *In- en uitstroom (hoger) beroepszaken (inclusief voorlopige voorzieningen) (bron: Rvdr/RvS)*

Het aantal ingediende beroepen in de reguliere toelatingsprocedure lag in 2013 in aantal bijna 1.000 lager dan in 2012. De daling in aantallen beroepen hangt samen met de wijzigingen in de uitvoering van het nareisbeleid, die eerder aan de Eerste Kamer gemeld zijn.[10] In 2013 is door de gerechten een groter aantal zaken afgedaan dan is ingestroomd. Hierdoor is de voorraad met 1.710 beroepen gedaald ten opzichte van 2012 en daarmee tot een reguliere werkvoorraad verkleind. In 2013 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd in beroepszaken 22 weken.

Het aantal ingediende hoger beroepszaken lag in 2013 ruim 400 zaken hoger dan in 2012. De stijging van het aanbod in hoger beroepszaken hangt nauw samen met het verhoogde aantal afdoeningen bij de rechtbanken in 2013. In 2013 zijn er 410 hoger beroepszaken meer afgedaan dan ingestroomd en is de uitstroom aan reguliere hoger beroepszaken 71 procent hoger dan in 2012. Hierdoor neemt de onderhanden werkvoorraad verder af. Voor de hoger beroepszaken gold over 2013 een gemiddelde doorlooptijd van 28 weken, in 2012 was dit nog 31 weken.

[9] Bij de registratie is steeds de voornaamste afwijzingsgrond opgenomen. Er kunnen in één zaak echter meerdere afwijzingsgronden van toepassing zijn.
[10] Eerste Kamer, vergaderjaar 2012–2013, 31 549, M

2.3 Uitgelicht: Handhaving onder MoMi

Per 1 juni 2013 is de Wet Modern Migratiebeleid (MoMi) geïmplementeerd. De wet voorziet in een vereenvoudiging van de toetsing vooraf aan de verblijfsvoorwaarden en effectieve handhaving na verlening van de verblijfsvergunning.

Onderdeel van de wet is dat organisaties en particulieren voor erkenning als referent in aanmerking kunnen komen. In die hoedanigheid krijgen zij het vertrouwen om mede verantwoordelijk te zijn voor de toelating en het verblijf van vreemdelingen.
Met MoMi is erkenning als referent in de plaats gekomen van het afsluiten van convenanten tussen de IND en bedrijven en instellingen. De IND heeft getoetst of de 3.000 bestaande convenanthouders voor erkenning als referent van rechtswege in aanmerking kunnen komen. Aan het eind van 2013 waren ruim 2.700 bedrijven en instellingen van rechtswege erkend. Daarnaast was sprake van 600 op aanvraag verleende erkenningen (van ongeveer 800 aanvragen).

Tegenover de vereenvoudiging van de toelatingsprocedure staat het vereiste van effectieve handhaving op de naleving. Om de wet- en regelgeving te handhaven zijn zogenaamde handhavingsarrangementen voor verschillende verblijfsdoelen ontwikkeld. Een handhavingsarrangement vormt een samenhangend pakket van preventieve, controlerende en repressieve maatregelen die nodig zijn om administratief toezicht te houden op de migrant en de referent. Een belangrijk onderdeel van een handhavings-arrangement bestaat uit het doen van trajectcontroles, waarmee – op termijn geautomatiseerd – signalen van andere overheidsinstanties en referenten, maar ook vanuit de IND zelf, worden ontvangen en beoordeeld. Daarmee wordt na de toelating van de vreemdeling of de erkenning van de referent met een zekere regelmaat en signaalgestuurd getoetst of nog wordt voldaan aan de respectievelijk geldende voorwaarden en verplichtingen (zoals de voor referenten geldende administratie- en informatieplicht).
Bij een trajectcontrole ten aanzien van erkende referenten wordt door middel van bevraging van de Kamer van Koophandel, de Inspectie SZW, het Justitieel Documentatie Systeem en de Belastingdienst gecontroleerd of nog aan de voorwaarden voor het behouden van de erkenning wordt voldaan.

In het najaar van 2013 heeft de IND de risicogestuurde trajectcontroles die zij al uitvoerde, uitgebreid met trajectcontroles specifiek gericht op de regelgeving van het Modern Migratiebeleid.
Inmiddels zijn 100 bedrijven, tien onderwijsinstellingen en 200 vreemdelingen die bij een erkende referent werken of studeren onderworpen aan een trajectcontrole. Naar aanleiding daarvan zijn circa 50 handhavingsincidenten waargenomen die tot een waarschuwing of een boete kunnen leiden. Vijf hiervan hebben geleid tot een waarschuwing. Dit betreft met name referenten in de au-pairbranche. Daarnaast hebben de trajectcontroles in enkele gevallen aanleiding gegeven tot schorsing, dan wel intrekking van de erkenning als referent.

3
Asiel

Doel:

Asielzoekers snel en zorgvuldig identificeren, opvangen en begeleiden, duidelijkheid geven over hun verblijf of laten terugkeren.

3.1 Hoe verloopt een asielaanvraag?

Personen die asiel willen aanvragen vanwege hun persoonlijke situatie in het land van herkomst, kunnen hiervoor een aanvraag indienen bij de IND. Wanneer een aanvraag wordt afgewezen kunnen zij hiertegen (hoger) beroep aantekenen bij de rechtbank of de Raad van State. Een vreemdeling kan na afwijzing van zijn asielaanvraag redenen hebben om een nieuwe aanvraag in te dienen. De asielprocedure start dan opnieuw. Gedurende de asielprocedure verzorgt het COA de opvang van de vreemdeling. Als een aanvraag wordt ingewilligd, ontvangt een vreemdeling een verblijfsvergunning asiel. Hij verruilt de opvang dan voor een huis dat wordt toegewezen door een van de Nederlandse gemeenten. Op het moment dat een vreemdeling een afwijzing ontvangt op zijn aanvraag, start DT&V een traject dat zal moeten leiden tot het vertrek van de vreemdeling uit Nederland. Met de afwijzing vervalt het recht op opvang. Gedurende het vertrektraject kan DT&V een vreemdeling in een vrijheidsbeperkende locatie plaatsen om vertrek zonder toezicht te voorkomen.

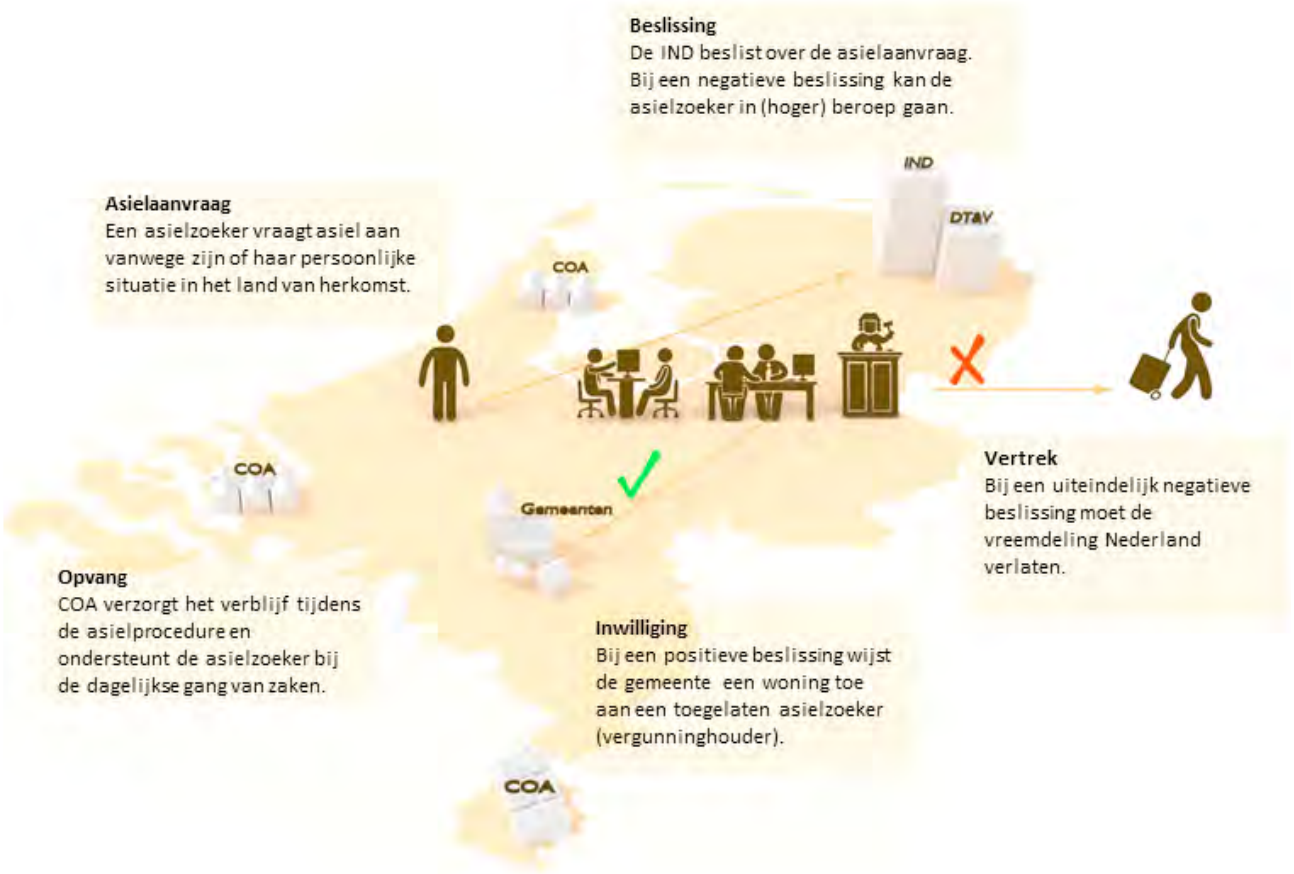

3.2 Kerncijfers[11]

3.2.1 Instroom en afhandeling

De asielinstroom in Nederland bestaat uit het aantal in behandeling genomen aanvragen, zowel eerste aanvragen (inclusief geboorten) als tweede en volgende. Asielaanvragen worden in eerste instantie behandeld in de algemene asielprocedure (AA) van 8 dagen. Als meer tijd nodig blijkt wordt de aanvraag verder behandeld in de verlengde asielprocedure (VA).

	Totaal	Eerste aanvragen	Tweede en volgende aanvragen
2012	13.170	9.710	3.460
2013	17.190	14.400	2.790
% verschil	↑ 31%	↑ 48%	↓ 19%

Tabel 3.1 *Asielinstroom totaal en uitgesplitst naar type aanvraag (bron: IND)*

De toename van de asielinstroom die reeds in het eerste halfjaar van 2013 zichtbaar was, heeft zich in het tweede halfjaar van 2013 voortgezet. De totale asielinstroom in 2013 komt daardoor aanzienlijk hoger uit dan in 2012 en de voorgaande jaren.

De toename van de totale asielinstroom wordt veroorzaakt door een toename van het aantal eerste aanvragen. De daling van het aantal tweede en volgende aanvragen die reeds in het eerste halfjaar van 2013 zichtbaar was, heeft zich in het tweede halfjaar voortgezet. Dit hangt onder meer samen met het in 2013 relatief hoge inwilligingspercentage (zie tabel 3.2) waardoor veel asielzoekers bij de eerste asielaanvraag al aan de voorwaarden voor een vergunning voldeden.

2009	2010	2011	2012	2013
44%	44%	44%	40%	58%

Tabel 3.2 *Inwilligingspercentage asielaanvragen AA en VA 2009-2013 (bron: IND)*

De grootste groepen eerste aanvragers betreffen aanvragers met de Somalische en de Syrische nationaliteit. Daarnaast valt ook het grote aantal aanvragers met de Eritrese nationaliteit op.
De Somalische aanvragers betreffen grotendeels nareizigers die met een MVV Nederland inreizen om met familieleden herenigd te worden die een verblijfsvergunning asiel hebben gekregen. Binnen de groep Syriërs is ook een stijgend aantal nareizigers zichtbaar. Het grootste gedeelte van deze zaken kan op grond van het geldende beleid worden ingewilligd. Het inwilligingspercentage van deze groep (aanvragen van nareizende Somaliërs en eerste aanvragen van Syriërs en Eritreërs) bedroeg gemiddeld 86%.

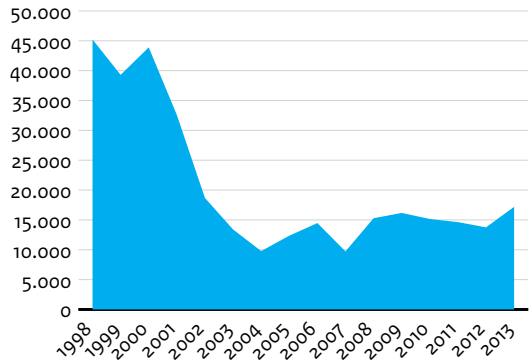

Figuur 3.1 *Totale asielinstroom 1998-2013 (bron: IND)*

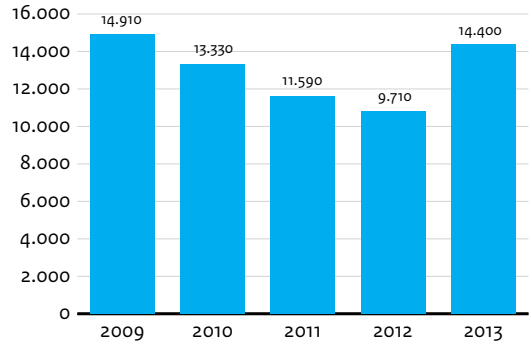

Figuur 3.2 *Aantal eerste asielaanvragen 2009-2013 (bron: IND)*

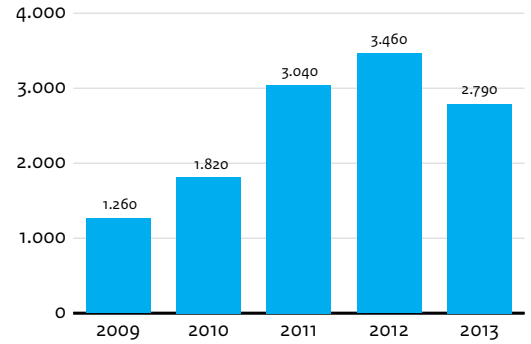

Figuur 3.3 *Aantal tweede en volgende asielaanvragen 2009-2013 (bron: IND)*

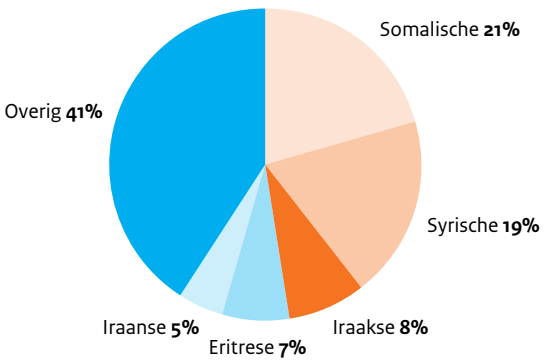

Figuur 3.4 *Top-5 nationaliteiten 1e asielaanvragen 2013 (bron: IND)*

[11] Ten behoeve van de leesbaarheid worden instroom- en uitstroomcijfers soms naast elkaar in een tabel getoond. De aantallen kunnen echter niet als cohort worden benaderd, omdat instroom en uitstroom niet per se in dezelfde rapportageperiode plaatsvinden. Zie ook paragraaf 1.1 van de inleiding.

Een bijzondere categorie vluchtelingen vormt de groep die binnen het hervestigingsbeleid is geaccepteerd (voorheen ook wel uitgenodigde vluchtelingen genoemd). In 2013 hebben missies plaatsgevonden naar vluchtelingenkampen in Oeganda, Rwanda, Jordanië, Kenia, Thailand en Soedan. Het aantal gehervestigde vluchtelingen is niet inbegrepen in de asielinstroom. Tabel 3.3 geeft de aantallen vluchtelingen die in 2012 en 2013 in Nederland werden gehervestigd.

	Totaal gehervestigd
2012	430
2013	310

Tabel 3.3 *Aantal gehervestigde vluchtelingen (bron: IND)*

Als een asielaanvraag wordt ingewilligd, krijgt de vreemdeling een Verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd (VVA-bep). Een VVA voor onbepaalde tijd kan worden aangevraagd wanneer men vijf jaar een VVA voor bepaalde tijd heeft gehad. Daarnaast kan een verleende VVA voor bepaalde tijd worden herbeoordeeld indien daar ingevolge beleid, de situatie in het herkomstland of de individuele zaak aanleiding toe is.

	Totaal afgehandeld VVA	Afgehandeld VVA-bep	Afgehandeld Asiel vervolg
2012	23.010	15.790	7.220
2013	25.580	18.700	6.880
% verschil	↑ 10%	↑ 19%	↓ 5%

Tabel 3.4 *Aantallen afgehandelde zaken, totaal en uitgesplitst naar soort (bron: IND)*

Om ervoor te zorgen dat de doorlooptijden van procedures niet oplopen als gevolg van de hogere asielinstroom, heeft de IND tijdelijk extra personeel aangetrokken om de asielaanvragen binnen de beslistermijnen te kunnen beoordelen. Deze maatregel en de efficiencymaatregelen die de IND het afgelopen jaar heeft getroffen om de productie in de AA te verbeteren, hebben er mede toe geleid dat het totaal aantal afgehandelde aanvragen VVA-bepaalde tijd in 2013 is gestegen. Hiervan is 74 procent in de AA beslist. In paragraaf 3.3 gaan we hier dieper op in.

3.2.2 (Hoger) beroepen

Indien beroep wordt ingediend wordt dit behandeld door de Vreemdelingenkamers, en in geval van hoger beroep door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. In tabel 3.5 zijn de aantallen binnengekomen en afgehandelde (hoger) beroepszaken inclusief voorlopige voorzieningen gegeven.

		Beroep		Hoger beroep	
		Instroom	**Afgehandeld**	**Instroom**	**Afgehandeld**
2012	Totaal	13.190	13.990	4.320	4.410
	AA	6.440	6.620	1.890	1.680
	VA	4.910	5.380	2.430	2.730
	Dublin	1.840	1.990	*	*
2013	Totaal	10.660	11.470	3.360	4.190
	AA	4.940	4.910	1.430	1.820
	VA	3.440	4.530	1.930	2.380
	Dublin	2.280	2.040	*	*
% verschil		↓ 19%	↓ 18%	↓ 22%	↓ 5%

Tabel 3.5 *In- en uitstroom (hoger) beroepszaken (inclusief voorlopige voorzieningen) (bron: Rvdr/RvS)*

**: De Dublin-zaken in hoger beroep worden niet apart weergegeven maar maken onderdeel uit van de VA- en AA- zaken in hoger beroep.*

Het aantal ingediende beroepen in een asielprocedure lag in 2013 fors lager dan in 2012. Dit hangt samen met het hiervoor genoemde hoge percentage inwilligingen door de IND. In 2013 is door de gerechten een groter aantal beroepen afgedaan dan er is ingestroomd waardoor de voorraad met 800 zaken tot een reguliere werkvoorraad is verkleind. Hierbij is ook een aantal langer lopende zaken afgedaan, wat invloed heeft op de gemiddelde gerealiseerde doorlooptijd. In 2013 bedroeg de gerealiseerde doorlooptijd in beroep voor AA-zaken 6 weken en voor VA-zaken 31 weken.
Het aantal ingediende hoger beroepszaken lag in 2013 ruim 1.000 zaken (22%) lager dan in 2012. Dit beeld komt overeen met het beeld dat naar voren komt bij de rechtbanken. In 2013 konden een aantal oude, eerder aangehouden (samenhangende), zaken waarin prejudiciële vragen waren gesteld, worden afgedaan. De uitstroom overtreft de instroom in ruime mate, waardoor de onderhanden werkvoorraad verder afneemt. De gemiddelde doorlooptijden AA en VA in 2013 worden echter negatief beïnvloed door de langere doorlooptijd van de bovengenoemde oudere zaken. Voor de hoger beroepszaken gold over 2013 een gemiddelde doorlooptijd van 24 weken voor AA-zaken en 28 weken voor VA-zaken.

3.2.3 Opvang

Gedurende de behandeling van de asielaanvraag heeft de asielzoeker recht op opvang. De duur van de opvang is gekoppeld aan de duur van de behandeling van de asielaanvraag, waardoor de bezetting ook afhankelijk is van de duur van de afhandeling van de asielaanvraag.

	Ontvangen in opvang	Uitgestroomd uit opvang	Bezetting opvang	Waarvan AMV's
2012[12]	13.290	14.810	14.540	570
2013	16.470	15.490	15.390	410
% verschil	↑ 24%	↑ 5%	↑ 6%	↓ 28%

Tabel 3.6 *Instroom, uitstroom en bezetting van de centrale opvang (bron: COA; peildatum 1 januari 2013 en 1 januari 2014)*

De ontwikkeling van de bezetting bij het COA hangt samen met instroom en uitstroom. De hogere bezetting wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere instroom samenhangend met de gestegen asielinstroom. Ook is de uitstroom omhoog gegaan doordat de uitstroom van vergunninghouders hoger is geworden.

	Bezetting Vergunninghouders in opvang
2012	2.640
2013	5.200
% verschil	↑ 97%

Tabel 3.7 *Bezetting vergunninghouders in de centrale opvang (bron: COA; peildatum januari 2013 en januari 2014)*

COA heeft extra personeel ingezet op het uitplaatsingsproces van vergunninghouders om de uitstroom te versnellen omdat het aantal vergunninghouders in de opvang in 2013 gestegen is ten opzichte van 2012 samenhangend met de eerder gemelde snelle afdoening. De gemiddelde verblijfstijd binnen het COA van een vergunninghouder is een drietal maanden.

Uit tabel 3.8 blijkt dat het aandeel personen dat langer dan een jaar in de opvang verblijft afgenomen is. Vanwege de afgeronde percentages is dit niet altijd zichtbaar.

Verblijfsduur	< 1 jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	> 5 jaar
2012	52%	20%	13%	7%	4%	4%
2013	61%	15%	9%	7%	4%	4%

Tabel 3.8 *Percentage personen in de centrale opvang (inclusief gezinslocaties en vrijheidsbeperkende locaties) naar verblijfsduur (bron: COA; peildatum 1 januari 2013 en 1 januari 2014)*

[12] Deze aantallen wijken af van wat er gerapporteerd is in de RVK over de tweede helft van 2012. Het verschil wordt verklaard door een verandering in de rekenregels en definities in het datawarehouse van het COA. Hierdoor wijzigen ook historische gegevens met terugwerkende kracht.

Uit tabel 3.9 blijkt dat het aantal verhuizingen van gezinnen met minderjarige kinderen in 2013 substantieel is afgenomen ten opzichte van 2012. Verreweg de meeste verhuizingen van gezinnen met minderjarige kinderen vonden in 2012 plaats op eigen verzoek van de asielzoekers. In deze categorie is de grootste afname te zien, zowel absoluut als ten opzichte van de afname van verhuizingen om andere redenen. Dit is mogelijk een gevolg van de werkwijze van het COA waarbij indien een bewoner de wens uit te verhuizen, nadrukkelijker in gesprek wordt gegaan over de voor- en nadelen hiervan.

	totaal aantal verhuizingen	op eigen verzoek	vanwege de procedure	sluiting centrum	gedwongen
2012	3.790	2.120	1.280	370	30
2013	1.690	320	1.090	260	20
% verschil	↓ 56%	↓ 85%	↓ 15%	↓ 29%	↓ 29%

Tabel 3.9 *Aantal verhuisbewegingen van gezinnen met minderjarige kinderen (bron: COA; peildatum 1 januari 2014)*

Het aantal verhuizingen vanwege de procedure is in mindere mate afgenomen en is in 2013 de voornaamste reden voor verhuizingen. Dit is verklaarbaar omdat juist de gezinnen met minderjarige kinderen na een definitieve afwijzing op de asielaanvraag nog recht hebben op onderdak en daarom vanuit een asielzoekerscentrum (AZC) naar een gezinslocatie gaan. Wat de verhuisbewegingen beperkt is dat zij vanuit het AZC niet eerst nog in een vrijheidsbeperkende locatie geplaatst worden voorafgaand aan plaatsing in de gezinslocatie. De term 'sluiting centrum' ziet toe op de situatie dat een centrum wordt gesloten of juist wordt geopend, of de situatie dat een centrum een andere bestemming krijgt ("omgeklapt"), bijvoorbeeld een AZC dat de bestemming gezinslocatie krijgt.

3.2.4 Asielinstroom in de Europese Unie (EU), januari tot en met september 2013

In de bestemmingslanden van de EU is al meerdere jaren sprake van een stijgende asielinstroom.[13] Zo was in 2012 het totale aantal asielaanvragen in de EU 48 procent hoger dan in 2008. In 2013 heeft deze stijgende trend zich doorgezet. In de periode van januari tot en met september 2013 steeg de totale asielinstroom van de EU met 34 procent in vergelijking met dezelfde periode van 2012.

De Nederlandse stijging is vanuit EU perspectief relatief beperkt. Na opeenvolgende jaren van daling van de asielinstroom in Nederland, is er in 2013 voor het eerst sinds 2009 een stijging van de asielinstroom te zien (ten opzichte van het voorgaande jaar).

[13] Met de term asielinstroom wordt in deze paragraaf gedoeld op de totale asielinstroom van derdelanders (eerste, tweede en volgende aanvragen). Er wordt niet apart over eerste en tweede en volgende aanvragen gerapporteerd omdat een aantal EU-lidstaten daartoe nog niet in staat is. In deze paragraaf is gebruik gemaakt van de Eurostat-database (volgens de definities van de EU Verordening Migratiestatistiek 862/2007). Dit kan kleine verschillen opleveren ten opzichte van de nationale cijfers, aangezien Eurostat gebruik maakt van afgeronde cijfers (op vijftallen). De Europese cijfers lopen altijd enige maanden achter bij de nationaal beschikbare gegevens, daarom kan nog niet over heel 2013 gerapporteerd worden.

Net zoals in 2012 voeren Duitsland, Frankrijk en Zweden de lijst van 'favoriete' bestemmingslanden aan in de periode van januari tot en met september 2013. Nederland daalde in dezelfde periode twee plaatsen op deze lijst ten opzichte van 2012.

De stijging van de asielinstroom in de EU wordt in de eerste negen maanden van 2013 vooral veroorzaakt door de stijging van het aantal nieuwe asielaanvragen uit Rusland, Syrië en Kosovo (in vergelijking met dezelfde periode van 2012). De meest voorkomende herkomstlanden in de periode van januari tot en met september 2013 voor de gehele EU zijn: Rusland (11%), Syrië (10%), Afghanistan (6%), Kosovo (5%) en Pakistan (5%).

In Nederland werden in de eerste negen maanden van 2013 de meeste asielaanvragen ingediend door vreemdelingen uit Somalië (20%), Syrië (12%) en Afghanistan (9%). Vanuit EU perspectief kan het volgende over de asielinstroom van deze herkomstlanden worden geconcludeerd:

- Nederland ontving 5 procent van de 31.170 Syrische asielaanvragen in de EU. De asielinstroom vanuit Syrië vertoont EU-breed een stijgende trend sinds medio 2012. De meeste EU-bestemmingslanden hebben hier net zoals Nederland mee te maken. Het favoriete bestemmingsland voor Syrische asielzoekers is Zweden (31%), gevolgd door Duitsland (27%) en Bulgarije (7%).
- Het aantal Somaliërs dat in de eerste negen maanden 2013 asiel aanvroeg in de EU is 13.570 (4% van het totaal). Het vaakst deden zij dit in Zweden (21%), gevolgd door Nederland (17%) en Duitsland (17%).
- Nederland ontving 6 procent van de 18.595 Afghaanse asielaanvragen in de EU. Duitsland kreeg de meeste asielaanvragen van Afghanen (32%), gevolgd door Zweden (12%) en Oostenrijk (10%).

Van januari tot en met september 2013 ontving Malta net zoals in 2012 de meeste asielaanvragen per 1.000 inwoners. In deze periode bleef Nederland eveneens op dezelfde plaats (11) in deze rangschikking in vergelijking met 2012.

Asielaanvragen in de EU 2013 t/m september						
	EU-lidstaat	aantal asiel-aanvragen	% asiel v/h totaal	inwoners (miljoen)	% inwoners v/h totaal	asiel-aanvragen per 1.000 inwoners
1	Duitsland	85.885	**28%**	82,0	**16%**	1,05
2	Frankrijk	47.885	**15%**	65,6	**13%**	0,73
3	Zweden	35.575	**11%**	9,6	**2%**	3,72
4	Verenigd Koninkrijk	22.460	**7%**	63,9	**13%**	0,35
5	Italië	18.785	**6%**	59,7	**12%**	0,31
6	België	16.595	**5%**	11,2	**2%**	1,49
7	Hongarije	16.140	**5%**	9,9	**2%**	1,63
8	Polen	13.785	**4%**	38,5	**8%**	0,36
9	Oostenrijk	12.755	**4%**	8,5	**2%**	1,51
10	Nederland*	12.145	**4%**	16,8	**3%**	0,72
11	Griekenland	6.005	**2%**	11,1	**2%**	0,54

Asielaanvragen in de EU 2013 t/m september						
	EU-lidstaat	aantal asiel-aanvragen	% asiel v/h totaal	inwoners (miljoen)	% inwoners v/h totaal	asiel-aanvragen per 1.000 inwoners
12	Denemarken	5.355	**2%**	5,6	**1%**	0,96
13	Bulgarije	3.975	**1%**	7,3	**1%**	0,55
14	Spanje	3.550	**1%**	46,7	**9%**	0,08
15	Finland	2.400	**1%**	5,4	**1%**	0,44
16	Malta	1.930	**1%**	0,4	**0%**	4,58
17	Roemenië	1.170	**0%**	20,0	**4%**	0,06
18	Kroatië	895	**0%**	4,3	**1%**	0,21
19	Cyprus	855	**0%**	0,9	**0%**	0,99
20	Luxemburg	785	**0%**	0,5	**0%**	1,46
21	Ierland	690	**0%**	4,6	**1%**	0,15
22	Tsjechië	535	**0%**	10,5	**2%**	0,05
23	Slowakije	340	**0%**	5,4	**1%**	0,06
24	Portugal	330	**0%**	10,5	**2%**	0,03
25	Litouwen	290	**0%**	3,0	**1%**	0,10
26	Slovenië	240	**0%**	2,1	**0%**	0,12
27	Letland	160	**0%**	2,0	**0%**	0,08
28	Estland	65	**0%**	1,3	**0%**	0,05
	Totaal	**311.580**	**100%**	**507,2**	**100%**	**0,61**

Tabel 3.10 *Asielaanvragen in de EU (januari tot en met september 2013)(bron: Eurostat)*

**: Het aantal asielaanvragen in Nederland is incl. aanvragen door EU-onderdanen*

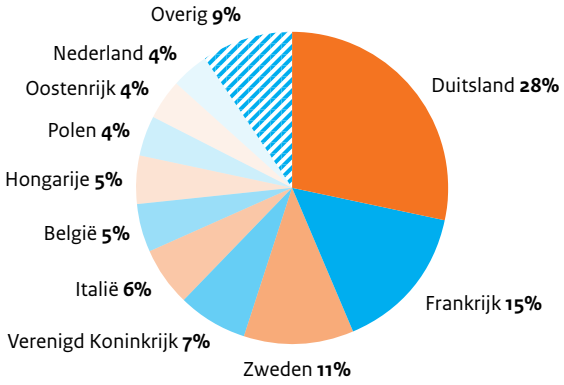

Figuur 3.5 *Top-10 lidstaten asielaanvragen in de EU, 2013 t/m september (Bron: Eurostat)*

3.3 Uitgelicht: Keteneffecten van stijgende asielinstroom

Uit informatie die het statistische bureau van de EU (Eurostat) over de afgelopen vijf jaar heeft verzameld, is op te maken dat in deze periode de asielinstroom in de EU gestaag is gestegen. Na opeenvolgende dalingen is in 2013 voor het eerst een stijging te zien in de Nederlandse asielinstroom ten opzichte van het vorige jaar. De stijging van de asielinstroom wordt in Nederland in 2013 vooral veroorzaakt door de stijging van het aantal asielaanvragen uit Syrië, Somalië en Eritrea.

Naar aanleiding van de hogere asielinstroom is nationaal een aantal maatregelen genomen die als doel hebben de voorraden en de doorlooptijden van de procedures niet te laten oplopen. Zo heeft de IND extra tijdelijk personeel aangetrokken om de asielaanvragen, met behoud van de gebruikelijke zorgvuldigheid, zo veel mogelijk binnen de korte AA-procedure en binnen de beslistermijnen te beoordelen. Het COA moet voortdurend flexibel inspelen op de fluctuerende asielinstroom om de opvang van asielzoekers te kunnen blijven garanderen. Zo is er in Duinrell de afgelopen maanden een tijdelijke opvangmogelijkheid gerealiseerd en is een accommodatie in Zeist gereed gemaakt om de komende jaren asielzoekers op te vangen. Tevens is een eerder gesloten asielzoekerscentrum in Sweikhuizen begin december 2013 opnieuw in gebruik genomen. Ten slotte is in 2013 de landelijke gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders verhoogd om een stagnatie in de uitstroom uit de opvang te voorkomen.

Er zijn geen concrete aanwijzingen die er op duiden dat de asielinstroom in Nederland op korte termijn weer gaat dalen. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie gaat voor 2014 uit van een hogere asielinstroom en dit vindt zijn weerslag terug in een verhoogde meerjarige productie prognose. Deze prognose stelt de verschillende ketenpartners in staat om hun productie adequaat af te kunnen stemmen op de toegenomen asielinstroom.

4
Geweigerd aan de grens

Doel:

Personen Schengen-conform en gericht gecontroleerd de grens laten passeren of weigeren, en personen die geen toegang krijgen tot Nederland zorgvuldig en zo snel mogelijk gecontroleerd terug laten keren.

4.1 Wat gebeurt er met toegangsgeweigerden?

Personen die het Schengengebied via Nederland willen in- of uitreizen passeren een grensdoorlaatpost en ondergaan een persoonscontrole. Deze grenscontrole wordt uitgevoerd door de KMar of, in het havengebied Rotterdam, door de Zeehavenpolitie (ZHP). Naast het uitvoeren van persoonscontroles op de doorlaatposten bewaken de KMar en de ZHP het gehele Schengen-buitengrensgebied, dat bestaat uit de maritieme kuststrook, haventerreinen en luchthavens, dit om illegale grensoverschrijding en criminaliteit buiten de doorlaatposten te voorkomen en te bestrijden. Als een persoon de toegang wordt geweigerd, heeft hij in beginsel de verplichting direct terug te keren naar het land van vertrek, het land van herkomst of een ander land waar de toegang is gewaarborgd.

De groep toegangsgeweigerden valt uiteen in drie categorieën:

- vreemdelingen die direct na weigering terugreizen op een claim bij de aanvoerende luchtvaartmaatschappij, indien van toepassing na afhandeling van een strafrechttraject. Dit gebeurt onder regie van de KMar, tenzij er sprake is van een straf van langer dan vier maanden, dan gebeurt dit onder regie van DT&V.
- vreemdelingen die aansluitend aan toegangsweigering te kennen geven een asielaanvraag in te willen dienen. Hun zaken worden overgedragen aan de IND. Voor hen blijft de toegang geweigerd totdat er een positieve beslissing is over de asielaanvraag.
- vreemdelingen die worden overgedragen aan de DT&V indien directe terugkeer niet mogelijk is. Hierover bestaan specifieke afspraken tussen de KMar en de DT&V. Deze afspraken betreffen bijvoorbeeld gevallen waarin geldige reispapieren ontbreken, medische gevallen of alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's).

4.2 Kerncijfers[14]

De beslistijd in het toegangsproces is kort, uitstroom hangt daarom nauw samen met de instroom. Dat de aantallen toch niet altijd gelijk zijn, komt door de langere 'doorstroomtijd' bij VRIS-geweigerden door tussenkomst van het strafrechttraject, bijvoorbeeld bij bolletjesslikkers of identiteits- en documentfraude. De daadwerkelijke uitstroom kan dan in een andere rapportageperiode plaatsvinden.

	Instroom	Afhandeling	
	Toegangs-geweigerden[15]	Direct terug	Asielaanvraag
2012	3.030	2.470	630
2013	3.040	2.070	780
% verschil	↑↓ 0%	↓ 16%	↑ 25%

Tabel 4.1 *Aantallen afgehandelde zaken, totaal en uitgesplitst naar soort (bron: KMar/ZHP)*

Wat opvalt is dat ten opzichte van 2012, in 2013 een groter aandeel van de toegangsgeweigerden asiel aanvraagt. Dit hangt samen met de eerder genoemde situatie in Syrië. Uit figuur 4.2 blijkt dat de groep Syriërs een groot aandeel betreft van het aantal toegangsgeweigerden dat asiel aanvraagt. Asielzoekers worden aan de grens administratief geweigerd met het oog op terugkeer bij een negatief besluit.

In figuur 4.1 en 4.2 worden de top-5 nationaliteiten weergegeven voor wat betreft de categorieën 'asielweigering' en 'reguliere weigering'. In de laatste genoemde categorie zitten alle geweigerde vreemdelingen, uitgezonderd die vreemdelingen die direct aansluitend asiel aanvragen. Dit onderscheid wordt weergegeven omdat de samenstelling van deze categorieën danig van elkaar verschilt. De instroom in het toelatingsproces hangt sterk samen met ontwikkelingen op gebied van veiligheid. In paragraaf 4.3 wordt verder ingegaan op factoren die van invloed zijn op fluctuaties in het aantal reguliere weigeringen.

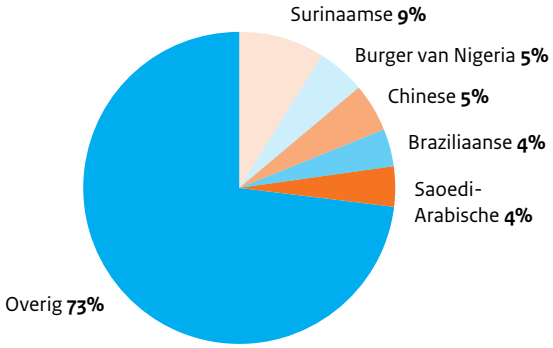

Figuur 4.1 *Top-5 nationaliteiten toegangsgeweigerden 2013 (exclusief personen die asiel aanvragen) (bron: KMar/ZHP)*

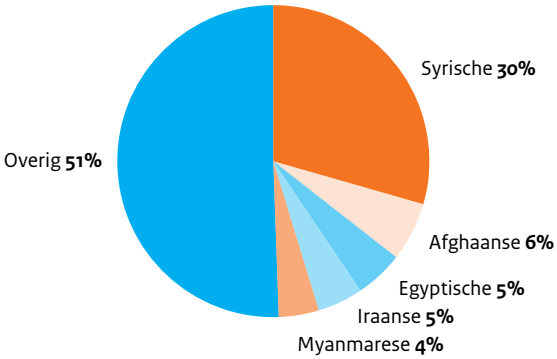

Figuur 4.2 *Top-5 nationaliteiten asielaanvragen na toegangsweigering 2013 (bron: KMar/ZHP)*

[14] Ten behoeve van de leesbaarheid worden instroom- en uitstroomcijfers soms naast elkaar in een tabel getoond. De aantallen kunnen echter niet als cohort worden benaderd, omdat instroom en uitstroom niet per se in dezelfde rapportageperiode plaatsvinden. Zie ook paragraaf 1.1 van de inleiding.

[15] De instroom van toegangsgeweigerden bestaat uit de personen die aansluitend aan de toegangsweigering aangeven asiel te willen vragen en de overige toegangsgeweigerden. Het instroomcijfer voor 2012 in tabel 4.1 wijkt af van het cijfer vermeld in de RVK over de periode januari-december 2012. In die editie zijn abusievelijk de personen die asiel aanvroegen niet meegerekend.

4.3 Uitgelicht: Fluctuaties in aantal grensgeweigerden

Het aantal vreemdelingen dat aan de grens wordt geweigerd fluctueert. Na een aanvankelijke sterke daling in de eerste helft van 2013 is het aantal grensgeweigerden in september en oktober weer gestegen.

Op de luchthaven Schiphol verplaatsen zich elk jaar grote groepen passagiers. Uit de gegevens van de luchthaven Schiphol blijkt een jaarlijkse groei van het aantal passagiers. De achtergrond van de groepen passagiers en de redenen van passagiers om naar Nederland te komen of via Nederland te reizen verschilt elk jaar en is afhankelijk van vele factoren. Dit vertaalt zich in de factoren die van invloed kunnen zijn op de cijfers met betrekking tot asielaanvragen, tot reguliere toegang en ook weigeringen.

De Koninklijke Marechaussee analyseert doorlopend de fluctuaties in de grensweigeringen om zodoende een operationele informatiepositie te onderhouden die het mogelijk maakt gericht op te treden. De ervaring leert dat deze analyse vooral inzicht oplevert in incidentele ontwikkelingen van veelal tijdelijke aard. Het onderscheiden van macro-effecten, zoals demografische of economische push- en pullfactoren wordt bemoeilijkt door de veelheid aan factoren die hierbij een rol spelen. De volgende factoren zijn van invloed op trends in het aantal grensweigeringen.

- economische factoren: economische recessie in bepaalde landen als Spanje, kan effect hebben op de traditionele stroom Zuid-Amerikaanse onderdanen die richting dat deel van het Schengengebied reist. Een deel van deze stroom reist via andere Schengenlidstaten in, waaronder Nederland, alwaar eventuele weigering plaatsvindt.
- politieke factoren: onrust in Syrië en andere Arabische landen waardoor tijdelijk het vluchtverkeer richting Schiphol wordt stilgelegd;
- het schrappen van rechtstreekse vluchten van waaruit veel grensweigeringen voortkwamen, zoals uit de Dominicaanse Republiek;
- de inzet van handhavingsdiensten op het bestrijden van (drugs)smokkel, hetgeen onder andere grond voor weigering kan zijn. Dit in relatie tot afname van smokkel of uitwijkgedrag;
- strengere wetgeving op het gebied van visa-afgifte hetgeen bij invoer mogelijk leidde tot een toename in handhaving (met weigering als gevolg). Afname kan wijzen op betere naleving van de wetgeving of uitwijkgedrag;
- de verantwoordelijkheden die luchtvaartmaatschappijen nemen om ongedocumenteerd vervoer tegen te gaan. Als gevolg van de terugvoerverplichting worden luchtvaartmaatschappijen mogelijk scherper op de acceptatie van passagiers. Mogelijk dat hierdoor minder 'weigeringsgevoelige' reisbewegingen plaatsvinden;
- invoering van innovatieve oplossingen als het gebruik van biometrie in paspoorten hetgeen identiteits- en documentfraude moeilijker maakt;
- de inzet van liaison officers op bestemmingen van waaruit veel illegale immigratie plaatsvindt en de Europese samenwerking tussen verschillende overheidsdiensten. Dit heeft eveneens een mogelijk reducerend effect op het aantal 'weigeringsgevoelige' reisbewegingen.

5
Toezicht op legaal verblijf

Doel:

Gericht en zorgvuldig toezicht op legaal en illegaal verblijf om de niet-naleving van voorwaarden omtrent verblijf tegen te gaan en vreemdelingen die zonder rechtmatig verblijf worden aangetroffen zorgvuldig en zo snel mogelijk gecontroleerd terug te laten keren.

5.1 Hoe verloopt het proces van toezicht tot vertrek?

Toezicht in het kader van het bestrijden van illegaliteit betreft binnenlands toezicht, waaronder ook (mobiel) toezicht nabij de binnengrenzen en (mobiel) toezicht in en op de haventerreinen. Binnenlands vreemdelingentoezicht behelst onder andere het staande houden en ophouden van vreemdelingen en het verrichten van identiteitsonderzoek.

De politie voert persoons- en objectcontroles uit die aanleiding kunnen zijn om een identiteitscontrole uit te voeren. Daarnaast voert de politie nog andere vreemdelingentaken uit, zoals de meldplicht voor asielzoekers.
De KMar controleert steekproefgewijs personen nabij de binnengrenzen van het Schengengebied (Mobiel Toezicht Veiligheid oftewel MTV). MTV wordt ondersteund door het slimme camerasysteem @migoboras. Op deze manier wordt de samenstelling van de verkeersstroom in de binnengrensregio's beter inzichtelijk en kan de beschikbare toezichtcapaciteit meer op basis van informatie worden ingepland en ingezet. Als vreemdelingen worden aangetroffen zonder rechtmatig verblijf in Nederland, krijgen ze een aanzegging om het land te verlaten of reizen onder toezicht naar België of Duitsland.
Het toezicht kan resulteren in directe terugkeer, maar vreemdelingen kunnen ook in vreemdelingenbewaring worden gesteld door de politie en KMar of een andere toezichtsmaatregel opgelegd krijgen. DJI draagt zorg voor de personen in vreemdelingenbewaring, de dossiers van deze personen worden overgedragen aan DT&V. De vreemdelingen in bewaring kunnen beroep aantekenen bij de rechtbank tegen hun inbewaringstelling en eventueel hoger beroep bij de Raad van State.
Na het vaststellen van het onrechtmatig verblijf in Nederland volgt het vertrek van de vreemdeling – aantoonbaar of niet aantoonbaar.

5.2 Kerncijfers[16]

5.2.1 Persoonscontroles en identiteitsonderzoeken

De KMar voert het Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) uit nabij de binnengrenzen van het Schengengebied. Hierbij worden personen op basis van informatie of ervaringsgegevens aan vreemdelingentoezicht onderworpen. In beperkte mate kan MTV ook worden ingezet ten behoeve van informatievergaring.

	Aantal persoonscontroles	Aangetroffen personen zonder rechtmatig verblijf
2012	206.720	1.730
2013	219.600	1.530
% verschil	↑ 6%	↓ 12%

Tabel 5.1 *Persoonscontroles in het kader van Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV)(bron: KMar)*

Het aantal persoonscontroles in de tweede helft van 2013 is vergelijkbaar met het aantal persoonscontroles in dezelfde periode in 2012. De stijging heeft dan ook voornamelijk plaatsgevonden in de eerste helft van 2013. Over het hele jaar is het aantal aangetroffen illegalen in 2013 lager uitgevallen dan in 2012. Gezien de aard van het Mobiel Toezicht Veiligheid en de beperkingen van het Vreemdelingenbesluit moet dit aantal worden gezien als het resultaat van een continue steekproef. De mate waarin persoonscontrole leidt tot vaststelling van illegaliteit of een strafbaar feit wordt sterk beïnvloed door het wisselende aanbod en de mogelijkheid om daar te controleren waar de grootste pakkans wordt verwacht.

Vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf die in het kader van MTV worden aangetroffen krijgen een aanzegging Nederland zelfstandig te verlaten[17], reizen onder toezicht terug naar Duitsland of België[18] of worden in voorkomende gevallen in vreemdelingenbewaring gesteld ten behoeve van hun vertrek (zie paragraaf 5.2.2).[19]

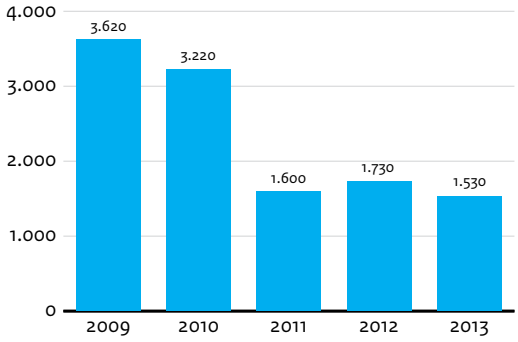

Figuur 5.1 *Aantal aangetroffen vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf in het kader van MTV 2009-2013 (bron: KMar)*

[16] Ten behoeve van de leesbaarheid worden instroom- en uitstroomcijfers soms naast elkaar in een tabel getoond. De aantallen kunnen echter niet als cohort worden benaderd, omdat instroom en uitstroom niet per se in dezelfde rapportageperiode plaatsvinden. Zie ook paragraaf 1.1 van de inleiding.

[17] Naast een aanzegging om Nederland te verlaten, bestaat er ook een aanzegging om de EU te verlaten (Terugkeerbesluit 28 dagentermijn). In beide gevallen moet de vreemdeling Nederland verlaten.

[18] In voorkomende gevallen worden vreemdelingen die aantoonbaar afkomstig zijn uit België of Duitsland maar daar geen rechtmatig verblijf hebben, overgegeven aan de betreffende autoriteiten.

[19] In bepaalde gevallen zorgt een strafrechttraject (VRIS-protocol) voor een langere duur tussen aantreffen en vertrek.

	Niet aantoonbaar vertrek (aanzegging tot vertrek na MTV)	Aantoonbaar gedwongen vertrek (directe verwijdering naar België en Duitsland)
2012	570	530
2013	540	560
% verschil	↓ 6%	↑ 6%

Tabel 5.2 *Vertrek na aantreffen zonder rechtmatig verblijf (bron: KMar)*

Het toezicht door de politie wordt vormgegeven door het uitvoeren van persoons- en objectgerichte controles. Voor deze controles geldt dat criminele vreemdelingen (al dan niet illegaal) een hogere prioriteit hebben dan vreemdelingen die de openbare orde verstoren of anderszins overlast veroorzaken. De laatsten hebben weer een hogere prioriteit dan uitgeprocedeerde en/of illegaal verblijvende vreemdelingen die geen overlast veroorzaken en/of crimineel zijn.
De persoons- en objectgerichte controles kunnen aanleiding geven om een identiteitsonderzoek uit te voeren. Indien na een identiteitsonderzoek blijkt dat een vreemdeling geen rechtmatig verblijf in Nederland heeft, of dat de identiteit en/of nationaliteit van de vreemdeling niet vastgesteld kan worden, dan kan de NP de vreemdeling een toezichtmaatregel opleggen ter fine van zijn of haar vertrek.

	Aantal persoons-controles	Aantal object-gerichte controles	Aantal identiteits-onderzoeken
2012	9.580	5.390	14.650
2013	6.970	5.960	12.560
% verschil	↓ 27%	↑ 13%	↓ 21%

Tabel 5.3 *Persoonscontroles, objectgerichte controles en identiteitsonderzoeken door de Vreemdelingenpolitie (bron: NP)*

Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van persoons- naar objectgerichte controles. Tijdens deze objectgerichte controles is nagenoeg hetzelfde aantal personen gecontroleerd als in het voorgaande jaar. Desondanks heeft dit geleid tot een aanzienlijke daling (-29%) van het aantal tijdens deze objectgerichte controles staande gehouden vreemdelingen. Dit verklaart ook de daling van het aantal uitgevoerde identiteitsonderzoeken.

5.2.2 Toezichtsmaatregelen

Vreemdelingenbewaring

Vreemdelingenbewaring vindt plaats op basis van artikel 6 Vw2000, bij toegangsweigering van een vreemdeling aan de grens (grensdetentie), of op basis van artikel 59 Vw2000, wanneer een vreemdeling in Nederland wordt aangetroffen zonder rechtmatig verblijf. De laatste groep is het grootst.

	Instroom vreemdelingen-bewaring	Inbewaring-stelling na ID-onder-zoeken NP	Inbewaring-stelling na MTV-controle	Instroom AMV's (JJI)
2012	5.420	4.660	630	50
2013	3.670	3.120	430	30
% verschil	↓ 32%	↓ 33%	↓ 31%	↓ 50%

Tabel 5.4 *Instroom vreemdelingenbewaring (bron: DJI/NP/KMar)*

	Uitstroom vreemdelingen-bewaring	Gemiddelde bezetting (incl. uitzetcentra)
2012	5.740	1.040
2013	3.980	680
% verschil	↓ 31%	↓ 35%

Tabel 5.5 *Uitstroom en bezetting vreemdelingenbewaring (bron: DJI)*

	Bewaring o.b.v. artikel 59	Bewaring o.b.v. artikel 6
< 3 maanden	2.810	140
3-6 maanden	420	20
> 6 maanden	580	10

Tabel 5.6 *Periode in bewaring van vreemdelingen uitgestroomd uit bewaring in 2013 (bron: DJI)*

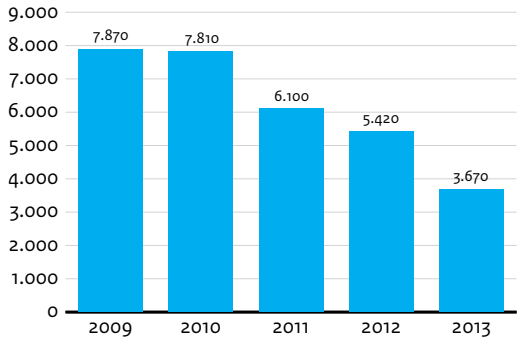

Figuur 5.2 *Instroom vreemdelingenbewaring 2009-2013 (bron: DJI)*

In 2013 werden minder vreemdelingen in bewaring gesteld dan in 2012. Dit hangt samen met het feit dat minder personen met onrechtmatig verblijf werden aangetroffen en met de ingezette lijn dat bewaring slechts wordt toegepast als ultimum remedium (zie hieronder). De gemiddelde bezetting laat eveneens een daling zien. In de rapportageperiode is het voornemen geuit om de capaciteit terug te brengen tot 933 bewaringsplaatsen in 2016.[20] Het structureel terugbrengen van het aantal beschikbare bewaringsplaatsen is in lijn met de aanhoudende daling in instroom en bezetting.

[20] http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2013/06/19/masterplan-dji-2013-2018.html

Toezichtsmaatregelen

Belangrijke indicator voor de opbrengst van het vreemdelingentoezicht is onder andere het aantal gestarte terugkeertrajecten. Om de inspanningen van de Politie beter in beeld te brengen worden vanaf 2013, naast de oorspronkelijke overdrachten aan DT&V van bewaring en vreemdelingen in de strafrechtketen (VRIS), ook overige toezichtsmaatregelen geregistreerd. Deze betreffen overdrachten aan DT&V waarbij de politie betrokkene een meldplicht oplegt en overdrachten aan DT&V zonder dat een meldplicht opgelegd is, maar waarbij DT&V wel een terugkeertraject kan starten.[21] Ook het aantal zaken waarbij de politie betrokkenen een terugkeerbesluit uitreikt[22], wordt nu onderscheiden in de registratie.

De resultaten van deze overige toezichtsmaatregelen kunnen pas vanaf half augustus 2013 worden geregistreerd en ontbreken daardoor nog grotendeels in de jaarresultaatweergave. Inclusief deze gegevens is de realisatie van de kwantitatieve resultaatafspraak met de politie over 2013 3.150 zaken. De norm is 4.000. Naast de reguliere inbewaringstelling/VRIS-dossiers, totaal 2.710 zaken, zijn er 440 zaken uit de overige toezichtsmaatregelen, waarvan:

- 150 zaken met een overdrachtsdossier aan DT&V met meldplicht;
- 50 zaken met een overdrachtsdossier aan DT&V, zonder meldplicht;
- 240 zaken zonder overdrachtsdossier aan DT&V, met terugkeerbesluit.

Het aantal inbewaringstelling-/VRIS-zaken is met 2.710 zaken veel lager dan in 2012 met 3.560 zaken. Dat past in de lijn dat vreemdelingenbewaring nog sterker als ultimum remedium wordt ingezet, en er maximaal gebruik wordt gemaakt van alternatieven voor bewaring.
De cijfers met betrekking tot de overige toezichtmaatregelen geven een substantiële stijging van de resultaten. De doorrekening is beperkt omdat enkel de laatste vier maanden deze cijfers kunnen worden meegeteld. Zouden we het aantal overige toezichtsmaatregelen extrapoleren naar heel 2013 dan zou het jaarresultaat dicht onder de 4.000 uitkomen.

Voor 2014 zijn met betrekking tot dossiers vanuit het toezichtsproces ten behoeve van terugkeer opnieuw afspraken gemaakt met de Politie. Een van de afspraken houdt in dat de Politie concreet bijdraagt aan de toezichts- en terugkeerresultaten van de vreemdelingenketen, door in 4.000 zaken een actieve overdracht te doen aan de DT&V leidend tot bewaring of een andere toezichtsmaatregel c.q. een terugkeerbegeleiding door DT&V of toe te zien op een zelfstandig terugkeertraject.

Bij de kwantitatieve afspraak met betrekking tot vreemdelingentoezicht en toezichtsmaatregelen wordt de volgende prioritering aangehouden:

1. Criminele illegaal verblijvende vreemdelingen;
2. Overlastgevende illegaal verblijvende vreemdelingen;
3. Illegaal verblijvende vreemdelingen die zich aan een lichtere toezichtsmaatregel onttrokken hebben.

[21] Hieronder vallen bijvoorbeeld gezinnen met schoolgaande kinderen en vaste verblijfplaats die de politie goed in beeld heeft. Door de overdracht aan DT&V kunnen vertrekgesprekken worden gestart. Indien betrokkenen zich onttrekken aan terugkeergesprekken dan kan alsnog een meldplicht worden opgelegd.

[22] Dit betreft de doelgroep die reisdocumenten heeft en die vrijwillig terug kan keren. Deze categorie omvat zowel aantoonbaar vertrek (via de luchthaven) als niet-aantoonbaar vertrek (via de oostelijke en zuidelijke landsgrenzen), in de cijfers van de politie is daarin geen onderscheid te zien.

Naast de prioritering in het vreemdelingentoezicht zijn met de vreemdelingenketen ook kwalitatieve afspraken gemaakt over de inzet op informatiegestuurd toezicht. Door het beter delen en analyseren van informatie binnen de keten wordt het mogelijk om gerichter en doeltreffender in te zetten op de geprioriteerde doelgroepen. Dit draagt bij aan de efficiënte inzet van (onder andere) de Politie.
Met betrekking tot dossiers vanuit het toezichtsproces ten behoeve van terugkeer zijn de woorden – toe te zien op een zelfstandig terugkeertraject – nieuw.

5.3 Uitgelicht: Biometrie in de Vreemdelingenketen

Biometrie als betrouwbare link tussen de vreemdeling en z'n geregistreerde identiteit
Met het oog op een zo doelmatig en doeltreffend mogelijke uitvoering van het vreemdelingenbeleid hebben alle ketenpartners belang bij een zo betrouwbaar mogelijke vaststelling en registratie van de identiteit van vreemdelingen. Om de betrouwbaarheid van de identiteitsvaststelling in de vreemdelingenketen te optimaliseren was een uitbreiding van het gebruik van biometrische kenmerken in de vreemdelingenketen noodzakelijk. Het huidige gebruik van tien vingerafdrukken en gezichtsopnames bij asielzoekers, visumplichtigen en vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf, wordt uitgebreid tot alle vreemdelingen en alle processen binnen de vreemdelingenketen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de benodigde gegevens bij het eerste contact met de vreemdeling worden verwerkt en centraal worden opgeslagen in de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) en door alle ketenpartners kunnen worden geraadpleegd. Twee vingerafdrukken en een gezichtsopname komen in een chip op het verblijfsdocument. Vreemdelingen die een verblijfsvergunning aanvragen, hoeven dus maar één keer hun vingerafdrukken en pasfoto af te geven. Daarna kan hun identiteit gecontroleerd worden met een scan van hun vingerafdruk en vergelijking met hun foto.

De keuze voor centrale opslag van de biometrie is nodig omdat is gebleken dat vreemdelingen vaak niet beschikken over (behoorlijke) identiteitsdocumenten en een betrouwbare identiteitsvaststelling daarom lastig is. Om de betrouwbaarheid van de identiteitsvaststelling bij vreemdelingen te verhogen moet naast verificatie van een beweerde identiteit aan de hand van documenten, ook mogelijk de identiteit worden vastgesteld of geverifieerd door middel van het zoeken in de BVV. Met het gebruik van gezichtsopnames en vingerafdrukken kan het beoogde doel worden bereikt, terwijl tegelijkertijd een juist evenwicht wordt gewaarborgd tussen enerzijds het streven naar het zoveel mogelijk voorkomen van identiteits- en documentfraude en illegaliteit, en anderzijds de eerbiediging van de individuele rechten van de betrokken vreemdelingen.

Biometrische gegevens werden al toegepast in het asielproces, in het kader van toezicht en bij de inburgeringstoets in het buitenland. Het wordt nu ook ingevoerd bij gezinsmigratie en bij verblijfsvergunningen voor gezin, studie of werk. Voor asielzoekers verandert er dus niets; zij geven al hun vingerafdruk en foto bij hun asielaanvraag. Zo is te controleren of zij al eerder een asielaanvraag in een ander Europees land hebben gedaan, of onder een andere naam in Nederland.

Gebruik biometrie in het kader van toezicht

Voor een effectieve uitvoering van het vreemdelingentoezicht vindt regelmatig identiteitsverificatie bij vreemdelingen plaats. Indien bij verificatie blijkt dat er van een vreemdeling nog geen registratie in de BVV is of dat in de BVV wel de persoonsgegevens staan geregistreerd maar nog geen biometrie, dan worden alsnog de ontbrekende gegevens geregistreerd. De verificatie gebeurt door een of meerdere vingerafdrukken van de vreemdeling te vergelijken met de vingerafdrukken van de desbetreffende persoon die in de BVV zijn opgeslagen. In het geval de vreemdeling over een document met vingerafdrukken beschikt, kan de verificatie van de vingerafdrukken in eerste instantie tegen het document plaatsvinden. Bij de verificatie wordt naast de biometrische kenmerken ook gebruik gemaakt van het (unieke) vreemdelingennummer dat de vreemdeling eerder is toegekend.

Biometrische kenmerken die ten behoeve van het vreemdelingentoezicht zijn verkregen, kunnen ook in alle andere ketenprocessen worden gebruikt ter uitvoering van het vreemdelingenbeleid. Indien bijvoorbeeld een vreemdeling een reguliere aanvraag indient, zal het nu ook mogelijk zijn om te achterhalen of deze vreemdeling reeds eerder met de vreemdelingenketen in aanraking is geweest al dan niet met andere personalia. Hierdoor worden fraude en persoonsverwisselingen beter voorkomen.

6
Vertrek

Doel:

Vreemdelingen die niet in Nederland mogen verblijven, laten we zo snel mogelijk en zo veel mogelijk zelfstandig op zorgvuldige wijze gecontroleerd vertrekken.

6.1 Vertrek in beeld

Wanneer een vreemdeling geen rechtmatig verblijf in Nederland (meer) heeft, is vertrek de volgende stap. In het vertrekproces komen toegang, toezicht, en toelating (regulier en asiel) samen. Wanneer is geconstateerd dat een vreemdeling daadwerkelijk is vertrokken, wordt dat vermeld als 'aantoonbaar vertrek'. Hieronder valt zowel zelfstandig vertrek onder toezicht als gedwongen vertrek. Het zelfstandig vertrek onder toezicht is het zelfstandig ondersteund vertrek van een vreemdeling, al dan niet vanuit de alternatieve toezichtmaatregelen of vreemdelingenbewaring, naar het land van herkomst dan wel een derde land. Gedwongen vertrek is het vertrek van niet (meer) rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen met behulp van de sterke arm.

Wanneer is geconstateerd dat een vreemdeling niet meer aanwezig is op het laatst bekende adres, maar het daadwerkelijke vertrek niet aantoonbaar is, wordt het vertrek gerekend tot zelfstandig vertrek zonder toezicht. Gedacht kan worden aan een asielzoeker die zich niet meer beschikbaar houdt voor de meldplicht, een vreemdeling waarvan bij een adrescontrole blijkt dat hij of zij daar niet meer verblijft of een vreemdeling die een aanzegging heeft gehad Nederland te verlaten.

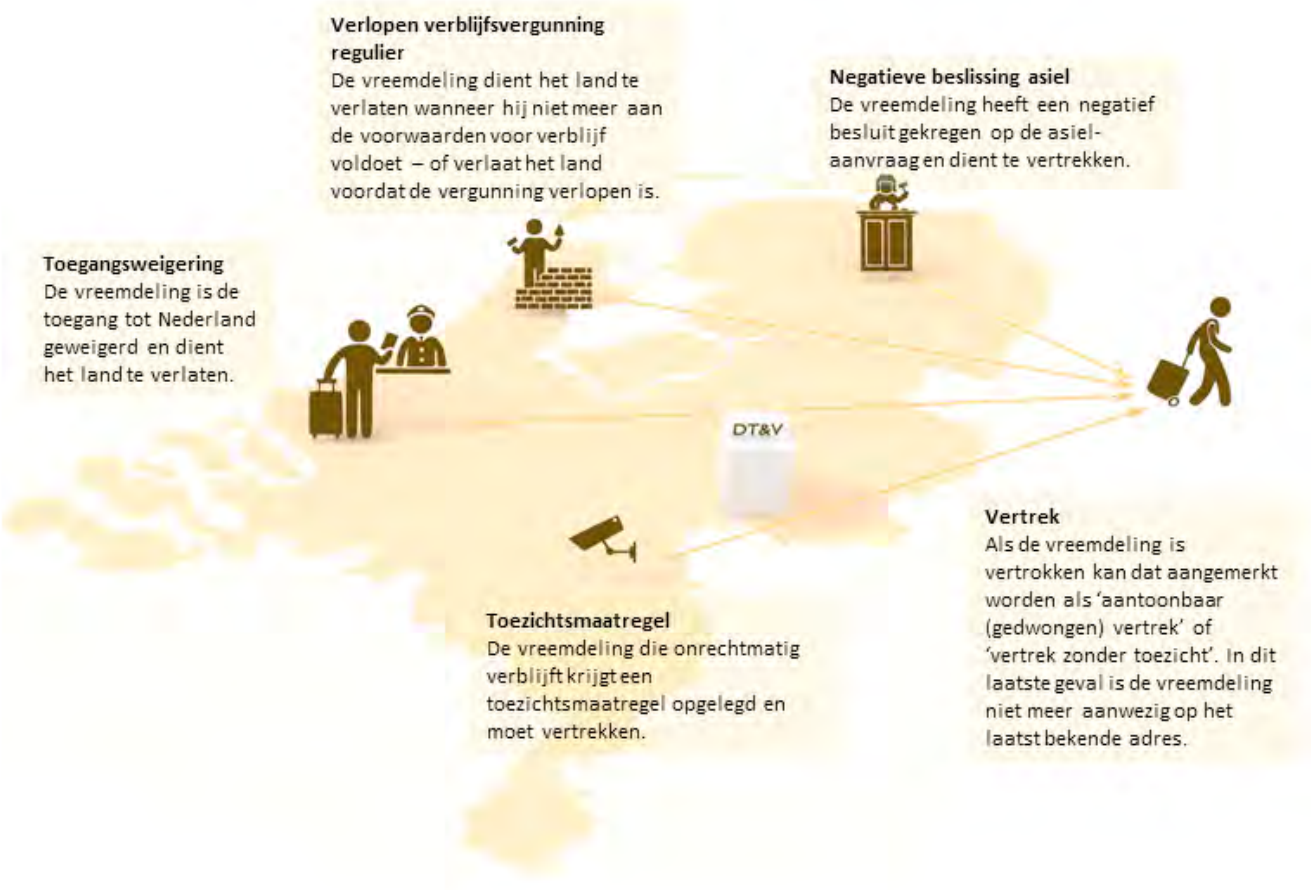

6.2 Kerncijfers[23]

6.2.1 Ketenbreed vertrek[24]

Het ketenbreed vertrek betreft de totaal geregistreerde vertrokken vreemdelingen. Deze uitstroom bestaat onder meer uit de afgehandelde vertrekzaken door de DT&V, vreemdelingen die met hulp van IOM vertrekken zonder dat ze bij de DT&V zijn geregistreerd en vreemdelingen die na een weigering aan de grens of nadat ze zijn aangetroffen in het kader van vreemdelingentoezicht Nederland direct verlaten.
De behandeling van een dossier in het terugkeerproces is beëindigd als de vreemdeling vertrekt, aantoonbaar of zelfstandig zonder toezicht. Daarnaast kan uitstroom uit het terugkeerproces plaatsvinden door (weer) in te stromen in het toelatingsproces vanwege een ingediende toelatingsaanvraag dan wel vanwege vergunningverlening.

	Aantoonbaar			Zelfstandig zonder toezicht
	Totaal	Waarvan zelfstandig	Waarvan gedwongen	
2012	10.130	4.130	5.970	10.710
2013	8.510	3.640	4.870	7.210
% verschil	↓ 17%	↓ 12%	↓ 19%	↓ 33%

Tabel 6.1 *Overzicht ketenbrede uitstroom uit terugkeerproces naar categorie (bron: KMI peildatum 1 februari 2014)*

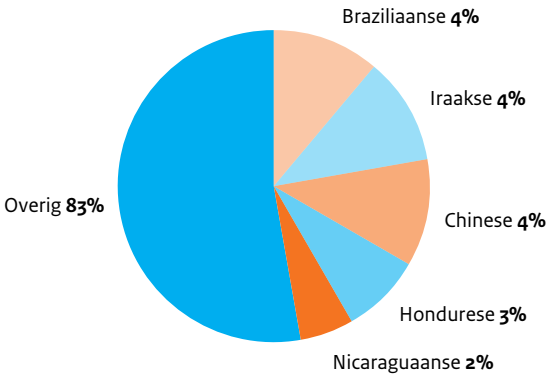

Figuur 6.1 *Ketenbreed aantoonbaar vertrek (bron: KMI peildatum 1 februari 2014)*

6.2.2 Vertrekcijfers DT&V

	Instroom totaal	Waaronder zaken van KMar	Waaronder zaken van Politie	Waaronder zaken van IND
2012	16.970	1.270	3.560	11.420
2013	14.590	1.170	2.810	10.050
% verschil	↓ 14%	↓ 8%	↓ 21%	↓ 12%

Tabel 6.2 *Instroom vertrekzaken DT&V (bron: DT&V)*

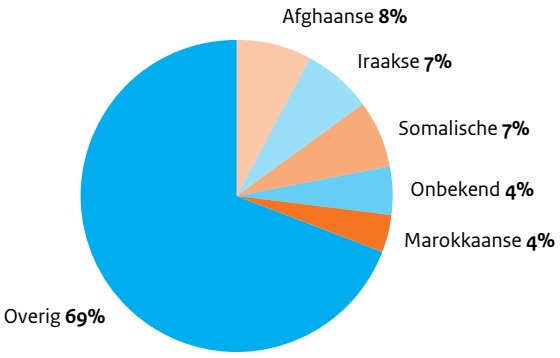

Figuur 6.2 *Ketenbreed niet-aantoonbaar vertrek (bron: KMI, peildatum 1 februari 2014)*

[23] Ten behoeve van de leesbaarheid worden instroom- en uitstroomcijfers soms naast elkaar in een tabel getoond. De aantallen kunnen echter niet als cohort worden benaderd, omdat instroom en uitstroom niet per se in dezelfde rapportageperiode plaatsvinden. Zie ook paragraaf 1.1 van de inleiding.

[24] De cijfers over de ketenbrede vertrekken van voor 2012 kunnen afwijken van cijfers genoemd in eerdere edities van de Rapportage Vreemdelingenketen. Deze cijfers worden namelijk altijd met terugwerkende kracht bijgesteld vanwege registraties die plaatsvinden na afloop van de rapportageperiode. Tevens heeft er in 2012 een definitiewijziging plaatsgevonden ten aanzien van de categorie zelfstandig vertrek zonder toezicht. Hierdoor is de realisatie in deze categorie met terugwerkende kracht bijgesteld.

	Vertrek totaal[25]	Waaronder aantoonbaar		Waaronder zelfstandig zonder toezicht
		Gedwongen	Zelfstandig	
2012	11.660	3.590	2.050	6.020
2013	9.730	2.840	2.160	4.730
% verschil	↓ 17%	↓ 21%	↑ 6%	↓ 21%

Tabel 6.3 *Uitstroom vertrekzaken DT&V (bron: DT&V)*

Ten opzichte van 2012 zijn er minder vreemdelingen vertrokken maar lag het aandeel aantoonbaar vertrek wel hoger. In 2012 vertrok 49 procent aantoonbaar waarvan 18 procent zelfstandig en in 2013 is dat gestegen tot 51 procent aantoonbaar vertrek waarvan 22 procent zelfstandig. Eenzelfde beeld is zichtbaar wanneer specifiek wordt gekeken naar de vreemdelingen die vertrekken vanuit bewaring. Van deze groep vertrok in 2012 65 procent aantoonbaar waarvan 6 procent zelfstandig en in 2013 is dat gestegen tot 69 procent aantoonbaar vertrek waarvan 7 procent zelfstandig. Het grootste deel van het zelfstandig vertrek (ruim 80%) betreft vertrek met behulp van IOM (zie paragraaf 6.2.3) of een andere niet-gouvernementele organisatie (NGO). In paragraaf 6.3 wordt nader ingegaan op de samenhang tussen de vertrekcijfers en andere ontwikkelingen in de keten.

6.2.3 Zelfstandig aantoonbaar vertrek met behulp van IOM

DT&V wijst vreemdelingen op de mogelijkheden die IOM en andere NGO's bieden om zelfstandig te vertrekken. In veel gevallen waarin DT&V samen met een vreemdeling actief aan zijn terugkeer werkt, besluit de vreemdeling door de inzet van DT&V gebruik te maken van één van de mogelijkheden die IOM biedt. IOM ondersteunt vreemdelingen bij hun zelfstandig vertrek uit Nederland.

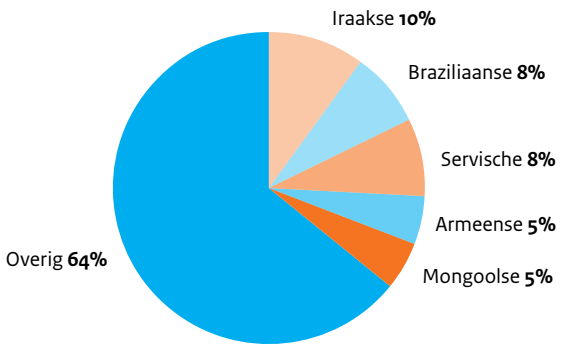

Figuur 6.3 *Top-5 nationaliteiten zelfstandig vertrek met behulp van IOM 2013 (bron: IOM)*

	Nieuwe aanvragen	Aantal personen vertrokken	Waaronder aantal vertrokken (ex-) asielzoekers
2012	3.720	2.900	2.010
2013	3.220	2.490	1.480
% verschil	↓ 12%	↓ 14%	↓ 27%

Tabel 6.4 *Instroom en uitstroom vertrekzaken IOM (bron: IOM)*

Van het totaal aantal vreemdelingen dat in 2013 vertrok met hulp van IOM had 59 procent een asielachtergrond, 8 procent een reguliere verblijfsachtergrond en 33 procent een illegale verblijfsachtergrond.
Vooral het aantal terugkeerders met een asielachtergrond is in 2013 gedaald in vergelijking met 2012. Vreemdelingen met een asielachtergrond hebben altijd de grootste groep vertrekkers onder het REAN-programma gevormd. Hoewel het aantal initiële asielaanvragen weer begon te stijgen in 2013, heeft

[25] Een deel van de uitstroom uit het vertrekproces van de DT&V betreft instroom in het toelatingsproces omdat de betreffende vreemdeling een herhaalde aanvraag indient. Dit is niet opgenomen in tabel 6.3.

dit niet direct geleid tot een toename van vertrek onder migranten met een asielachtergrond. Deze dalende trend is gerelateerd aan de landen van herkomst van asielzoekers. In 2013 bestond de top-3 landen van herkomst van asielzoekers in Nederland uit Somalië, Syrië en Irak. Als gevolg van het moratorium op terugreis naar Somalië en Syrië, kon IOM vrijwillige terugkeer naar deze landen niet faciliteren.

Andere factoren die (mogelijk) invloed hadden op de daling in het aantal vertrekken door tussenkomst van IOM zijn:
- uitsluiting van meer landen bij het toekennen van financiële of in natura herintegratieondersteuning;
- invloed van verwachtingen ten aanzien van de regeling langdurig verblijvende kinderen op de besluitvorming rondom terugkeer;
- maatregelen ter voorkoming van illegaal verblijf in Nederland;
- een verminderde instroom in vreemdelingenbewaring.

6.2.4 Onderdak

Op het moment dat een ex-asielzoeker verwijderbaar is, kan de DT&V hem of haar op grond van een vrijheidsbeperkende maatregel plaatsen in een vrijheidsbeperkende locatie (VBL). Dit kan voor de duur van in beginsel maximaal twaalf weken. Voor gezinnen met minderjarige kinderen die elders geen onderdak/opvang hebben, geldt dat zij in een gezinslocatie (GL) geplaatst kunnen worden, van waaruit aan vertrek wordt gewerkt, totdat het vertrek is geëffectueerd dan wel het jongste kind meerderjarig is geworden.

	Gezinslocaties	Vrijheidsbeperkende locaties
2012	2.040	260
2013	2.050	210
% verschil	↑ 1%	↓ 16%

Tabel 6.5 *Aantal personen in gezinslocaties en vrijheidsbeperkende locaties per 1 januari 2013/2014 (bron: COA)*

De bezetting in de gezinslocaties is ondanks gestegen instroom nauwelijks gestegen in 2013, vanwege de hoge uitstroom als gevolg van het aantal inwilligingen betreffende de overgangsregeling langdurig verblijvende kinderen. De bezetting van de vrijheidsbeperkende locaties is in 2013 structureel achtergebleven bij de bezetting in 2012.

6.3 Uitgelicht: Keteneffecten op vertrek

Wanneer een vreemdeling geen rechtmatig verblijf in Nederland (meer) heeft, is vertrek de volgende stap. De Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) houdt zich bezig met de uitvoering van het terugkeerbeleid. In het vertrekproces komen de uitkomsten van de andere processen in de vreemdelingenketen samen. Er is dus een sterke samenhang tussen de resultaten van de andere ketenpartners en de caseload van de DT&V.
De instroom in het vertrekproces en daarmee ook de caseload van de DT&V is in 2013 lager dan in 2012 (zie ook tabel 6.2). Dit hangt samen met:

- de lagere instroom vanuit het asielproces omdat het inwilligingspercentage relatief hoog ligt (zie ook paragraaf 3.2.1.);
- en de lagere instroom vanuit het toezichtsproces omdat er minder personen zonder legaal verblijf worden aangetroffen (zie ook paragraaf 5.2.1.).

Ook is de overige uitstroom relatief toegenomen in 2013. Dit houdt in dat vreemdelingen alsnog toegelaten worden omdat ze een reguliere of asielvergunning krijgen. Zo heeft de overgangsregeling langdurig verblijvende kinderen (het zogenoemde kinderpardon) geleid tot vergunningenverleningen.

Als resultaat van de kleinere caseload van de DT&V door de lagere instroom in het vertrekproces zijn de vertrekcijfers lager. Oftewel er waren in 2013 minder vreemdelingen die in aanmerking kwamen voor terugkeer naar hun land van herkomst. Zoals al toegelicht in paragraaf 6.2.2 is het aandeel aantoonbaar vertrek hierbij echter wel gestegen naar 51 procent. In 2012 was dit nog 48 procent. Dit wordt vooral veroorzaakt door een toename van het zelfstandig vertrek. Als gevolg daarvan is het aandeel gedwongen vertrek minder gestegen.
Het aandeel aantoonbaar vertrek van Vreemdelingen in de Strafrechtketen (VRIS) is ook gestegen. In 2013 is 77 procent van de criminele vreemdelingen die moesten terugkeren naar hun land van herkomst aantoonbaar vertrokken. In 2012 was dit 76 procent. Het aandeel aantoonbaar vertrek van vreemdelingen die vanuit vreemdelingenbewaring zijn vertrokken is gestegen van 65 procent in 2012 naar 69 procent in 2013.
Concluderend kan gesteld worden dat met betrekking tot de caseload van de DT&V een hoger percentage aantoonbaar vertrek is bereikt. Minder vreemdelingen moesten in 2013 vertrekken maar van diegenen die wel moesten vertrekken was dit bij een groter deel succesvol, waarbij zelfstandig vertrek uit Nederland is toegenomen.

Bijlage

Lijst met afkortingen

AA	Algemene Asielprocedure
ACZ	Asielzoekerscentrum
AMV	Alleenstaande Minderjarige Vreemdeling
BVV	Basisvoorziening vreemdelingen
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
DGVz	Directeur-generaal Vreemdelingenzaken
DJI	Dienst Justitiële Inrichtingen
DT&V	Dienst Terugkeer en Vertrek
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
EU	Europese Unie
GCA	Gezondheidscentrum Asielzoekers
HOvJ	Hulpofficier van Justitie
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
JJI	Justitiële Jeugdinrichting
KMar	Koninklijke Marechaussee
KMI	Ketenmanagementinformatie
MoMi	Modern Migratiebeleid
MTV	Mobiel Toezicht Veiligheid
MVV	Machtiging voorlopig verblijf
NGO	Niet-gouvernementele organisatie
NP	Nationale Politie
REAN	Return and Emigration of Aliens from the Netherlands
Rvdr	Raad voor de rechtspraak
RvS	Raad van State (de Afdeling)
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TEV	Toegang en Verblijf
TK	Tweede Kamer
VA	Verlengde Asielprocedure
VBL	Vrijheidsbeperkende Locatie
VP	Vreemdelingenpolitie
VRIS	Vreemdelingen In de Strafrechtketen
VVA	Verblijfsvergunning Asiel (Bepaalde en Onbepaalde tijd)
VVR	Verblijfsvergunning Regulier (Bepaalde en Onbepaalde tijd)
Vw2000	Vreemdelingenwet 2000
ZHP	Zeehavenpolitie

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

April 2014 | Publicatienr: J-22177